

European Network of Councils
for the Judiciary (ENCJ)

Réseau européen des Conseils
de la Justice (RECJ)

Výsledky ENCJ prieskumu sudcov o ich nezávislosti 2016-2017

1. ÚVOD

V roku 2013 spustila Európska sieť súdnych rád (ďalej len „ENCJ“) po prvýkrát projekt o nezávislosti a zodpovednosti súdnictva. Projekt sa zamerával na vývoj ukazovateľov nezávislosti a zodpovednosti súdnictva európskych krajín a na rozvoj vízie ENCJ o nezávislosti a zodpovednosti súdnictva.

Odvtedy ENCJ úspešne vypracovala normatívnu víziu o nezávislosti a zodpovednosti súdnictva a analytický rámec identifikujúci základné zložky (i) nezávislosti a (ii) zodpovednosti súdnictva. Súbor vyčísľiteľných ukazovateľov pokrývajúcich základné zložky identifikované v tomto rámci bol vyvinutý, testovaný a uplatňovaný vo všetkých justičných systémoch, ktoré sa zúčastnili na projekte.

Na Valnom zhromaždení ENCJ v Ríme v roku 2014 sa konštatovalo, že sudcov sa nikto neopýtal, ako oni vnímajú svoju vlastnú nezávislosť. V ukazovateľoch tak zostalo prázdne miesto týkajúce sa subjektívnej nezávislosti sudcov. To viedlo rozhodnutiu vypracovať a uskutočniť prieskum medzi európskymi sudcami.

Tento prieskum sa uskutočnil v roku 2015 a výsledky ukazovateľov ako aj samotného prieskumu boli oznámené valnému zhromaždeniu v roku 2015 (Hág). Údaje z prieskumu boli zahrnuté aj do hodnotiacej tabuľky EÚ o spravodlivosti v roku 2016 (EU Justice Scoreboard 2016).

V rokoch 2015/2016 boli otázky v prieskume vylepšené. Minulý rok, v novembri 2016 sa uskutočnil samotný prieskum a po prvýkrát sa do prieskumu zapojilo Rakúsko, Chorvátsko, Česká republika, Estónsko, Fínsko, Francúzsko a Nemecko, čo viedlo k celkovému počtu 11 712 sudcov, ktorí sa zúčastnili na prieskume. Na druhej strane sa oficiálne nezúčastnila prieskumu Čierna Hora.

2. ZHRNUTIE VÝSLEDKOV PRIESKUMU

S cieľom zhromaždiť údaje o vnímaní nezávislosti sudcov, Európska sieť súdnych rád po druhýkrát uskutočnila prieskum medzi sudcami v Európe. Tentokrát sa na prieskume zúčastnilo 11 712 sudcov z 26 krajín. Po prvýkrát v rokoch 2014/2015 sa na prieskume

zúčastnilo 5 878 sudcov z 20 krajín. Prieskum sa uskutočnil koncom roka 2016. Niektoré sa týkali aj osobných charakteristík respondentov. Išlo o otázky týkajúce sa pohlavia a skúseností/počtu rokov praxe. Na základe získaných informácií v prieskume môžeme konštatovať, že pohlavie vo všeobecnosti nemá vplyv na nezávislosť sudcov v krajine. Vplyv praxe na nezávislosť sudcu je celkovo malý, ale v niektorých krajinách podstatný. Existuje všeobecná tendencia, že sudcovia s dlhšou praxou sa cítia viac nezávislí, že sudcovia s kratšou sudcovskou praxou.

Hlavné zistenia v prieskume sú nasledovné:

- a) Pokiaľ ide o celkové vnímanie nezávislosti, na 10-bodovej škále respondenti hodnotia nezávislosť sudcov vo svojej krajine v priemere medzi 6,5 až 10. Päť krajín dosiahlo nižšie skóre a to medzi 6,5 a 7;
- b) Ak hovoríme o vystavení sudcov nevhodnému tlaku, tri najčastejšie odpovede na to, kto vyvíja na sudcov tento tlak, sú: vedenie súdu vrátane predsedu súdu (25%), tesne nasledované stranami sporu (24%) a ich právnikmi a tretou najčastejšou odpoveďou sú médiá so 16 % odpovedí;
- c) čo sa týka problému úplatkov, na základe odpovedí rozlišujeme tri kategórie súdnych systémov: súdne systémy, v ktorých je takmer väčšina sudcov presvedčená, že ich kolegovia neprijímajú úplatky; druhá kategória zahŕňa tie krajiny, kde si malá skupina sudcov (asi 4%) myslí, že sudcovia prijímajú úplatky a 10-20 % sudcov si nie sú istí, či dochádza k braniu úplatkov na strane sudcov; tretia kategória krajín sú tie, kde je viac než 20% sudcov (v niektorých krajinách až do 55%) presvedčených, že sudcovia berú úplatky;
- d) menovanie do funkcie sudcov a kariérny rast sudcov vnímajú sudcovia ako ďalšie problémy; v priemere 22% respondentov si myslí, že rozhodnutia týkajúce sa menovania do funkcie sudcu sú založené na inom, než na základe zásluh a až 38% opýtaných sudcov si to isté myslí aj o rozhodnutiach týkajúcich sa kariérneho rastu;
- e) 22% zo všetkých zúčastnených sudcov si myslí, že súdnu moc nerešpektuje ani vláda, ani parlament; 34% sudcov si myslí to isté aj o rešpektovaní nezávislosti súdnictva médiami; avšak rozdiely medzi krajinami sú značné; nedostatok rešpektu, ktorý je preukazovaný sociálnymi médiami je vnímaný ako menej problematický;
- f) vo priemere 33% sudcov si myslí, že súdne rady nemajú vhodný a dostatočný mechanizmus a procesy na efektívnu obranu nezávislosti súdneho systému;
- g) na otázku čo by pomohlo zlepšiť nezávislosť súdnej moci v ich konkrétnej krajine, odpovedali sudcovia takmer rovnako: zlepšenie pracovných podmienok týkajúce sa nápadu vecí bolo najčastejšou odpoveďou, zlepšenie pracovných podmienok týkajúce sa plátov a odchodu sudcov do penzie bola druhá najčastejšia odpoveď a tretou bolo

aby menovanie a kariérny rast sudcov bol viac založený na základe schopností a praxe sudcu.

3. METODOLÓGIA A OTÁZKY PRIESKUMU

V rámci projektového tímu nezávislosť, zodpovednosť & kvalita justície bol vykonaný po druhý krát prieskum o nezávislosti medzi sudcami v Európe. Do tohto prieskumu sa zapojilo 11 712 sudcov z 26 európskych krajín (pre porovnanie, do prvého prieskumu v roku 2015 sa zapojilo 5 878 sudcov z 20 krajín). Prieskum bol vykonaný na konci roku 2016.

Metodológia

Prieskum bol zaslaný všetkým členským a pozorovateľským krajinám ENCJ. Všetky členské a pozorovateľské krajiny, ktoré sa rozhodli zapojiť do prieskumu rozoslali spolu s prieskumom aj sprievodný list s odporúčaniami prezidentky ENCJ. List obsahoval aj link na webovú stránku kde bol prieskum v národných jazykoch uverejnený. Respondenti, teda sudcovia, mali možnosť vyplňať prieskum online anonymne. Sudcovia špecifikovali krajinu, z ktorej pochádzajú.

Väčšina krajín adresovala prieskum priamo sudcom. Niektoré súdne rady adresovali prieskum predsedom súdom a tí následne zaslali prieskum sudcom. Tretím spôsobom rozoslania prieskumu medzi sudcov bol pomocou samospráv alebo združení sudcov, ktorí zabezpečili rozoslania prieskumu medzi sudcov.

Prieskum a otázky

Otázky do prieskumu boli navrhnuté tak, aby umožnili sudcom všeobecne zhodnotiť ich nezávislosť a súčasne poskytnúť dáta pre ukazovatele nezávislosti a zodpovednosti. Respondenti odpovedali aj na otázky týkajúce sa pohlavia a sudcovskej praxe.

Otázky v prieskume boli viac – menej také isté ako v roku 2015 s tým, že sa v prieskume objavili aj tri nové: jedna sa týkala práve pohlavia a sudcovskej praxe respondentov; druhá otázka sa týkala mechanizmu, ktorý majú súdne rady dostupné na ochranu nezávislosti a zodpovednosti súdnictva; a tretia doplnená otázka sa týkala názoru sudcov a možností zlepšenia stavu nezávislosti a zodpovednosti v danej krajine.

Prieskum pozostával z týchto základných otázok:

1a. Počas posledných dvoch rokov som bol vystavený nevhodnému tlaku, aby som o prípade rozhodol konkrétnym spôsobom .

Absolútne nesúhlasím

Nesúhlasím

Nie som si istý

Súhlasím

Úplne súhlasím

1b. Ak som bol takémuto tlaku vystavený, ako často?

- veľmi málo
- príležitostne
- pravidelne

1c. Ak ste na otázku 1a odpovedali súhlasím alebo úplne súhlasím, od koho bol na vás vyvíjaný nevhodný tlak? (možných niekoľko odpovedí)

- strany a ich právni zástupcovia
- vláda
- parlament
- iní sudcovia (vrátane sudcovských združení)
- vedenie súdu (vrátane predsedu súdu)
- Súdna rada
- Najvyšší súd
- Ústavný súd
- médiá
- sociálne médiá

2a. Myslím si, že za posledné dva roky sudcovia prijímali úplatky ako stimuly za účelom rozhodovať prípady určitým konkrétnym spôsobom.

Absolútne nesúhlasím/nesúhlasím/nie som si istý/ súhlasím/ úplne súhlasím

2b. Ak ste na otázku 2a odpovedali súhlasím alebo úplne súhlasím, objavilo sa to:

- vo výnimočných prípadoch
- príležitostne

pravidelne

3a. Počas posledných dvoch rokov mi hrozilo/bolo voči mne vedené/vedie sa voči mne disciplinárne stíhanie za to, ako som rozhodol v konkrétnom prípade.

Absolútne nesúhlasím/nesúhlasím/nie som si istý/ súhlasím/ úplne súhlasím

3b. Počas posledných dvoch rokov boli moje rozhodnutia alebo úkony priamo ovplyvnené hrozbou vyvodenia osobnej zodpovednosti.

Absolútne nesúhlasím/nesúhlasím/nie som si istý/ súhlasím/ úplne súhlasím

4. Myslím si, že počas posledných dvoch rokov boli sudcom pridelené prípady iným spôsobom, než v súlade so zákonom a to z dôvodu, aby bolo možné ovplyvniť výsledok prípadu.

Absolútne nesúhlasím/nesúhlasím/nie som si istý/ súhlasím/ úplne súhlasím

5a. Myslím si, že počas posledných dvoch rokov boli sudcovia v mojej krajine menovaní do svojich funkcií na základe iných dôvodov než sú ich sudcovské schopnosti, znalosti a zručnosti.

Absolútne nesúhlasím/nesúhlasím/nie som si istý/ súhlasím/ úplne súhlasím

5b. Myslím si, že počas posledných dvoch rokov boli sudcovia v mojej krajine povýšení na základe iných dôvodov než sú ich sudcovské schopnosti, znalosti a zručnosti.

Absolútne nesúhlasím/nesúhlasím/nie som si istý/ súhlasím/ úplne súhlasím

6. Myslím si, že počas posledných dvoch rokov boli rozhodnutia alebo úkony individuálnych sudcov nevhodne ovplyvňované aj aktivitou médií (napr. tlač, TV, rádio).

Absolútne nesúhlasím/nesúhlasím/nie som si istý/ súhlasím/ úplne súhlasím

7. Myslím si, že počas posledných dvoch rokov boli rozhodnutia alebo úkony individuálnych sudcov nevhodne ovplyvňované aj aktivitou a používaním sociálnych médií (napr. Facebook, Twitter alebo LinkedIn).

Absolútne nesúhlasím/nesúhlasím/nie som si istý/ súhlasím/ úplne súhlasím

8a. Myslím si, že počas posledných dvoch rokov rešpektovali moju sudcovskú nezávislosť tieto subjekty:

	Úplne súhlasím	Súhlasím	Nie som si istý	Nesúhlasím	Absolútne nesúhlasím	Nepoužiteľné
Vláda						
Parlament						
Vedenie súdu						
Súdna rada						
Najvyšší súd						
Ústavný súd						
Sudcovské združenie						
Médiá (napr. tlač, TV alebo rádio)						
Sociálne médiá (napr. Facebook, Twitter alebo LinkedIn)						

8b. Myslím si, že v mojej krajine má súdna rada vhodný mechanizmus a postupy na efektívnu ochranu sudcovskej nezávislosti.

Absolútne nesúhlasím/nesúhlasím/nie som si istý/ súhlasím/ úplne súhlasím / nepoužiteľné (lebo neexistuje súdna rada)

9a. Za posledné dva roky sa objavili negatívne zmeny v mojich pracovných podmienkach v tejto oblasti (možných niekoľko odpovedí):

- plat
- penzia
- dôchodkový vek
- pracovná záťaž (počet pridelených prípadov)

zdroje na súde

Bol som preložený na inú funkciu, oddelenie alebo súd

9b. Myslím si, že zmeny, ktoré sa objavili v mojich pracovných podmienkach v týchto oblastiach, priamo ovplyvnili moju nezávislosť (možných niekoľko odpovedí):

Plat

Absolútne nesúhlasím

Nesúhlasím

Nie som si istý

Súhlasím

Úplne súhlasím

Nepoužiteľné

Penzia

Absolútne nesúhlasím

Nesúhlasím

Nie som si istý

Súhlasím

Úplne súhlasím

Nepoužiteľné

Dôchodkový vek

Absolútne nesúhlasím

Nesúhlasím

Nie som si istý

Súhlasím

Úplne súhlasím

Nepoužiteľné

pracovná záťaž (počet pridelovaných prípadov)

Absolútne nesúhlasím

Nesúhlasím

Nie som si istý

Súhlasím

Úplne súhlasím

Nepoužiteľné

zdroje na súde

Absolútne nesúhlasím

Nesúhlasím

Nie som si istý

Súhlasím

Úplne súhlasím

Nepoužiteľné

Bol som preložený na inú funkciu, oddelenie alebo súd

Absolútne nesúhlasím

Nesúhlasím

Nie som si istý

Súhlasím

Úplne súhlasím

Nepoužiteľné

10. Za posledné dva roky som musel rozhodovať podľa pokynov sudcov tej istej úrovne.

Absolútne nesúhlasím/nesúhlasím/nie som si istý/ súhlasím/ úplne súhlasím

11. Za posledné dva roky vyvíjalo na mňa vedenie súdu nevhodný tlak aby som rozhodoval prípady konkrétnym spôsobom .

Absolútne nesúhlasím/nesúhlasím/nie som si istý/ súhlasím/ úplne súhlasím

12. Za posledné dva roky vyvíjalo na mňa vedenie súdu nevhodný tlak aby som rozhodoval prípady do určitého času.

Absolútne nesúhlasím/nesúhlasím/nie som si istý/ súhlasím/ úplne súhlasím

13. Na škále 0 - 10 (kde 0 znamená "vôbec nie som nezávislý" a 10, ktorá znamená "najvyšší možný stupeň nezávislosti").

Sudcovia v mojej krajine sú:

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

nie sú vôbec nezávislí

úplne nezávislí

14. Na škále 0 - 10 (kde 0 znamená "vôbec nie som nezávislý" a 10, ktorá znamená "najvyšší možný stupeň nezávislosti").

Ja ako sudca

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

sa vôbec necítim nezávislý

cítim sa úplne nezávislý

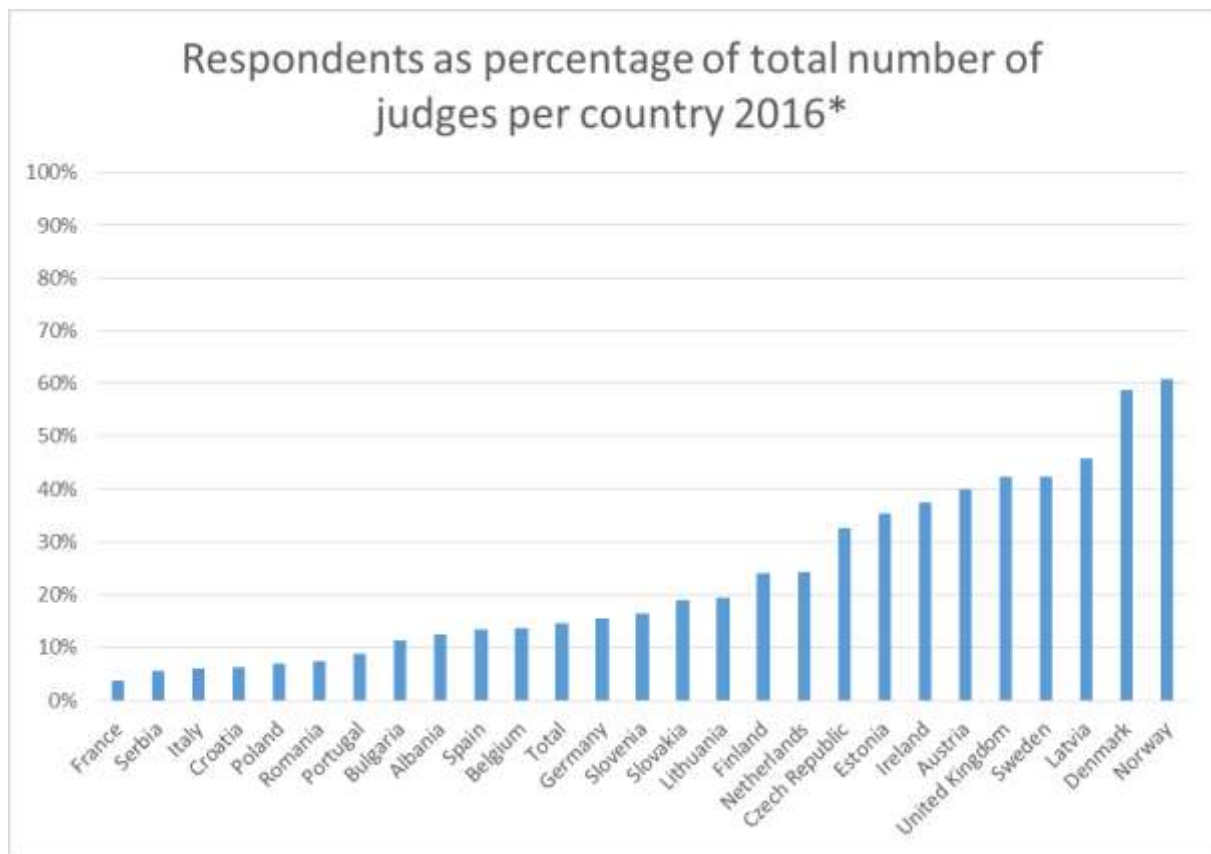
15. Podľa vášho názoru, čo si myslíte, že by prispelo ku zlepšeniu nezávislosti sudcov vo vašej krajine (zaškrtnite tri krížiky)?

- zníženie korupcie v súdnictve
- menej (hrozby/používania) disciplinárnych konaní súdnymi orgánmi
- menej (hrozby/používania) vyvedenia osobnej zodpovednosti sudcu zo strany účastníkov sporu
- objektívnejšie pridelovanie prípadov
- menovanie a kariérny rast sudcov založený striktnie na základe ich zručností, vedomostí a skúseností
- menší tlak zo strany médií

- menší tlak zo strany sociálnych médií
- menej pokynov od sudcov na tej istej úrovni
- menší tlak zo strany vedenia súdu aby som rozhodoval prípady určitým konkrétnym spôsobom
- menší tlak zo strany vedenia súdu aby som rozhodoval prípady do určitého času
- lepšie pracovné podmienky vzťahujúce sa na plat vrátane penzií a dôchodkového veku
- lepšie pracovné podmienky vzťahujúce sa na moje pracovné zaťaženie
- lepšie pracovné podmienky týkajúce sa zdrojov na súde

4. VÝSLEDKY PRIESKUMU

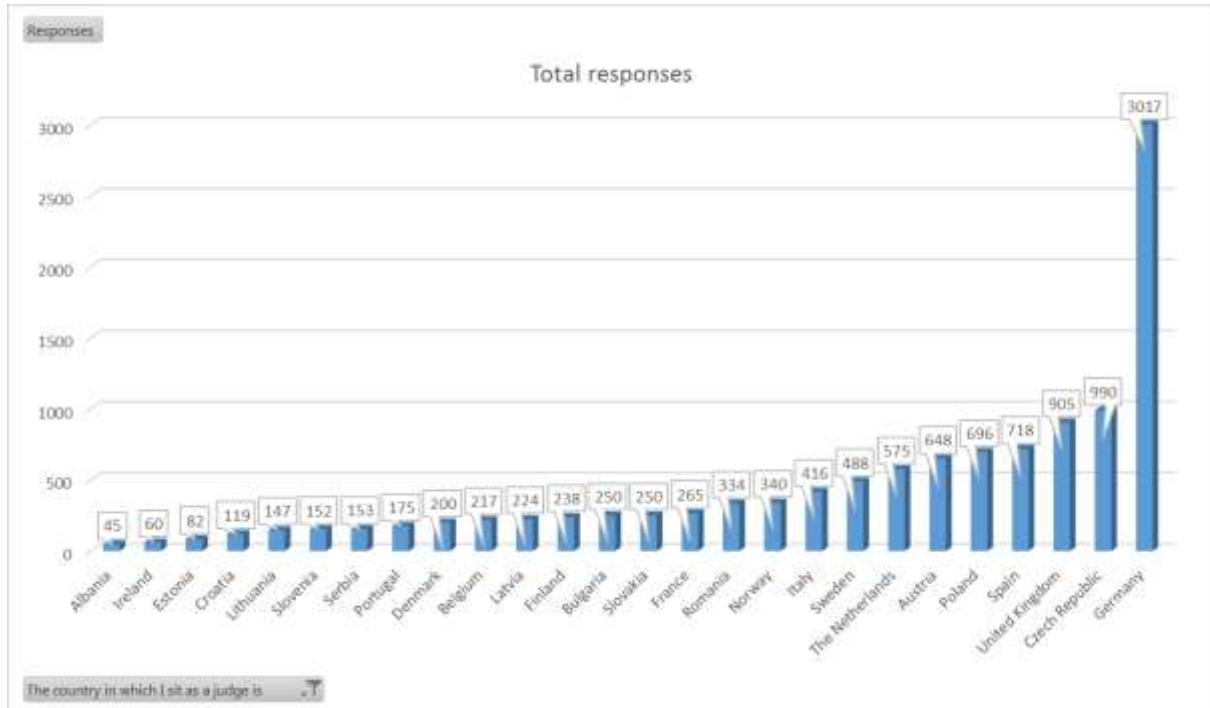
Miera odpovedí sudcov v jednotlivých krajinách zapojených do prieskumu:

Miera zapojenia sa sudcov do prieskumu sa líši od 4% (Francúzsko) až do 61% (Nórsko). V priemere je miera zapojenia sa sudcov do tohto prieskumu 24% z celkového počtu v danej krajine.

Pre reprezentatívnosť výsledkov prieskumu je dôležitý absolútny počet odpovedí za krajinu. Aj keď je miera odpovedí v krajine nízka, výsledky majú svoj význam. Na porovnanie, prieskumy obyvateľstva pokrývajú obyčajne len veľmi malú časť populácie, sú však napriek tomu štatisticky významné.

Nižšie zobrazený graf poskytuje už konkrétnu informáciu o počte odpovedajúcich sudcov za krajinu.

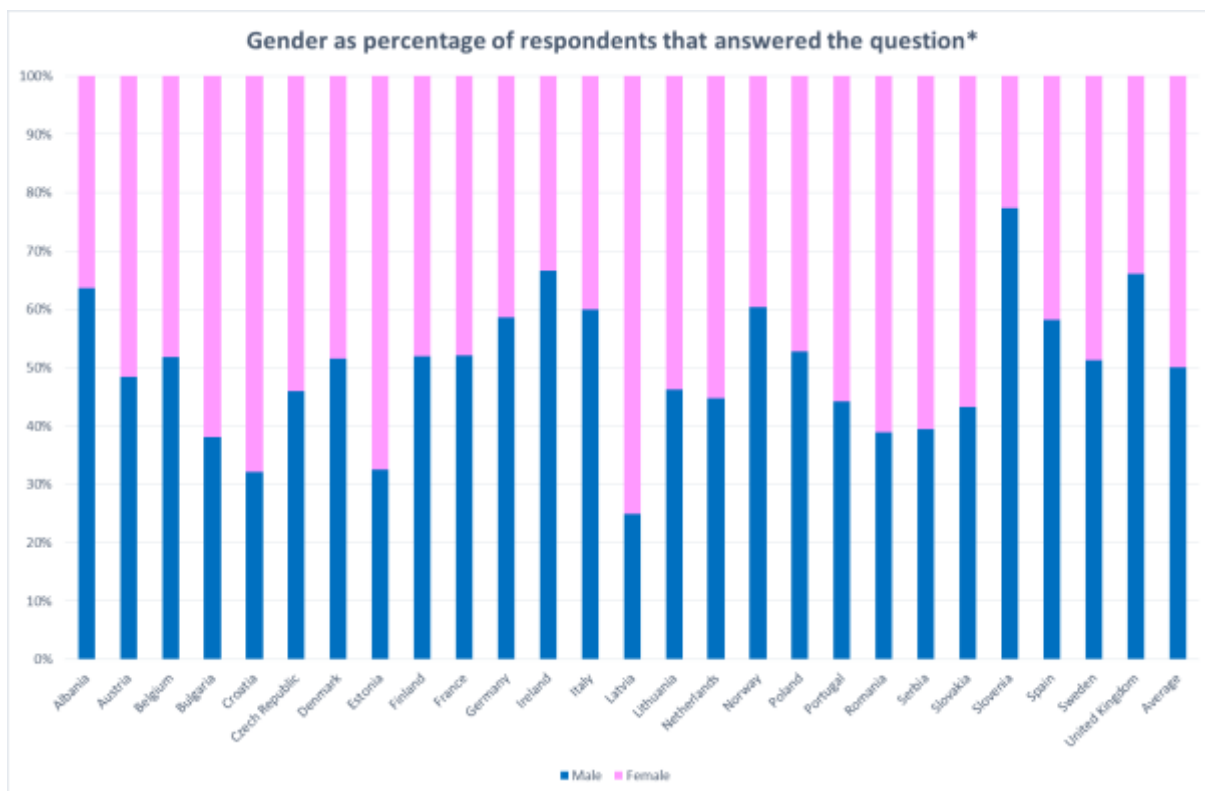

Najmenej odpovedí prišlo z Albánska – 40 sudcov, ktorí sa do prieskumu zapojili. Ich miera zapojenia sa do prieskumu je tesne nad 10%. Najviac odpovedí od sudcov prišlo z Nemecka (aj napriek tomu, že nemajú súdnu radu), ale aj ich miera zapojenia sa do prieskumu je vyššie 10% z celkového počtu sudcov v Nemecku.

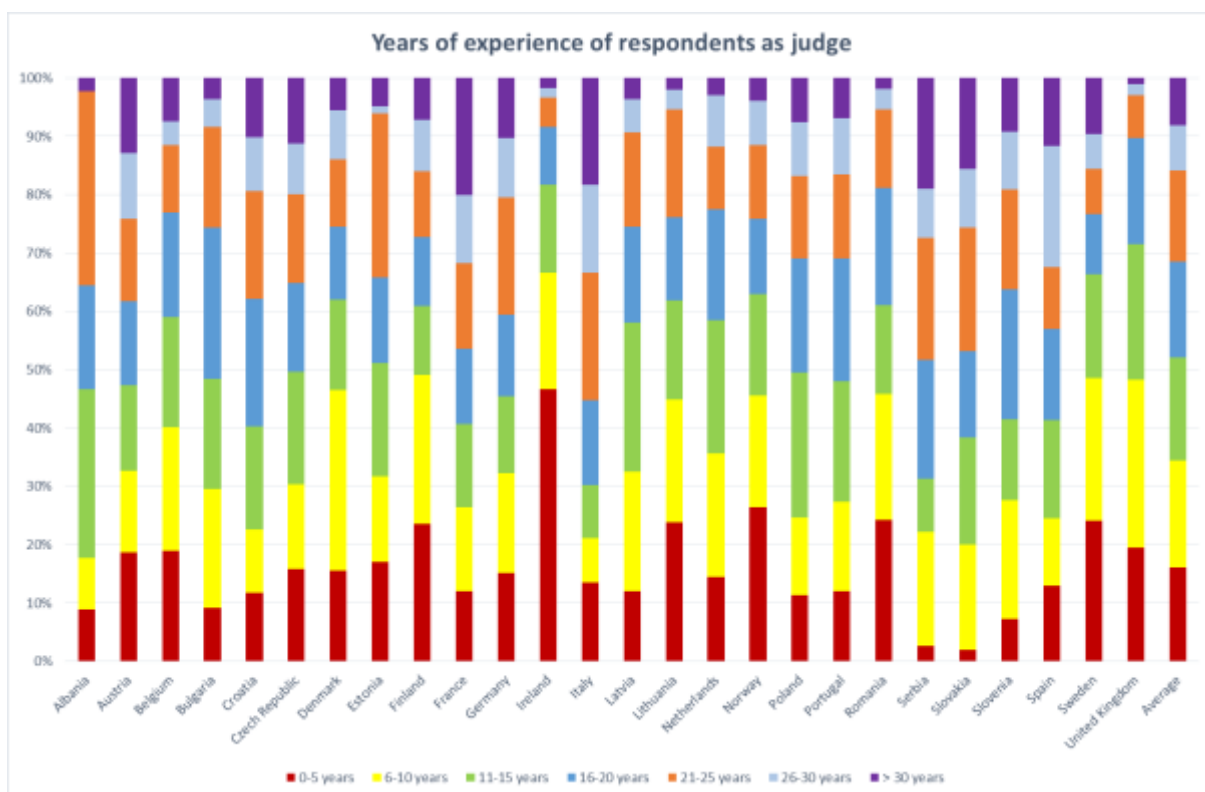
Charakteristika respondentov:

Podľa odpovedí na otázky týkajúce sa pohlavia a sudcovskej praxe respondentov vyplýva, že celkovo sa do prieskumu zapojilo 50% žien a 50% mužov. Toto percentuálne rozdelenie nemôžeme uplatniť aj na jednotlivé krajiny, lebo rozdiely v zapojení sa sudcov a sudkýň do prieskumu sú značné.

Čo sa týka sudcovskej praxe, väčšina sudcov zapojených do prieskumu (až 65%) bola s praxou vyššou ako 10 rokov, len 17% zapojených sudcov vyznačilo prax na škále 0-5 rokov. jediná krajina, kde prevládali sudcovia s praxou od 0-5 rokov bola Írsko (až 47% zo všetkých respondentov z Írska bolo s praxou 0-5 rokov).

Tabuľka miery zapojenia mužov (modrá) /žien (ružová) za každú krajinu.

Tabuľka počtu rokov praxe respondentov za každú krajinu

5. HLAVNÉ ZISTENIA V PRIESKUME

V tejto časti sa uvádzajú všeobecné závery týkajúce sa ukazovateľov nezávislosti sudcov. Konkrétne výsledky a odpovede respondentov za každú krajinu uvádzame v tabuľkách, ktoré sú v závere dokumentu.

Všeobecné vnímanie vlastnej nezávislosti sudcov

Na škále od 1 – 10 hodnotia sudcovia vo všeobecnosti svoju nezávislosť od 6,5 do 10 bodov. Sudcovia z piatich krajín, všetky z východnej Európy, hodnotia svoju nezávislosť v rozmedzí 6,5 – 7 bodov (krajiny od Albánska až po Lotyšsko). Skóre až 6 krajín sa nachádza v rozmedzí od 9 – 10 bodov. Ide o Veľkú Britániu, Írsko, Holandsko a Škandinávské krajiny, okrem Švédska.

Výsledky tohto indikátora sa stotožňujú aj s výsledkami indikátora uvádzajúceho nevhodný tlak, ktorý je na sudcov vyvíjaný. Veľká väčšina sudcov nepociťuje veľký nátlak na svoju osobu. Vo všeobecnosti okolo 7% sudcov pociťuje nevhodný tlak, z toho 1% sudcov ho pociťuje pravidelne, 3% sudcov príležitostne a 3% sudcov ho pociťuje veľmi zriedka. Viac ako 10 % sudcov uvádza nevhodný tlak na ich osobu v Albánsku (24%), Chorvátsku (12%), Litve (12%), Lotyšsku (11%) a Španielsku (10%). Najmenej percent reportujú sudcovia z Dánska (2%).

Ak sudcovia reportujú nevhodný tlak, tak tri najčastejšie odpovede od koho tento tlak pochádza sú: vedenie súdu, vrátane predsedu súdu (25%), tesne za nimi nasledujú strany sporu a ich právni zástupcovia (24%) a tretou najčastejšou odpoveďou sú médiá so 16%.

Korupcia

Čo sa týka ukazovateľa brania úplatkov, na základe odpovedí rozlišujeme tri typy súdniciev v Európe: súdne systémy, v ktorých sú si sudcovia takmer istí, že sa neberú úplatky (Dánsko, Fínsko, Holandsko, Írsko, Nórsko, Švédsko a Veľká Británia); po druhé sú to súdne systémy, v ktorých len malé percento sudcov (4%) si myslí, že sa berú úplatky a súdne systémy, kde 10-20% sudcov si nie je istých, či sa úplatky berú alebo nie (sem zaradujeme Rakúsko, Belgicko, Estónsko, Francúzsko, Nemecko, Portugalsko a Poľsko. Tretou kategóriou sú tie krajiny, kde vyššie percento sudcov verí, že sa berú úplatky a krajiny, kde 20% sudcov (až do 55%) si nie sú istí, či sa úplatky berú, alebo nie. Fakt, že také vysoké percento sudcov si nie je istých či sa berú alebo neberú úplatky a teda z toho vyplývajúca neistota sudcov sa vo všeobecnosti chápe ako zlý znak.

Vnútorne aspekty nezávislosti

Prihliadnúc na vnútorné záležitosti, v prieskume boli otázky týkajúce sa pridelovania prípadov a disciplinárneho konania. 10 % alebo viac % sudcov zo siedmich európskych krajín verí, že spôsob, akým sa pridelujú prípady v ich krajine sa využíva aj na to aby, sa pridelením prípadu ovplyvnil aj jeho výsledok. Použitie disciplinárnej sankcie ako spôsobu ovplyvňovania prípadu nie je rozšírené, hoci percento sudcov, ktorí si to myslia je vyššie než

pred dvoma rokmi. Vplyv menežmentu súdu na to, ako má sudca rozhodovať prípady je tiež minimálny, tak ako pred dvoma rokmi.

Vplyv vedenia súdu a kolegov

V mnohých krajinách sudcovia priznávajú tlak zo strany vedenia súdu na rýchle riešenie sporov.

Menovanie sudcov do funkcie a kariérny rast sudcov

Menovanie sudcov do funkcie ako aj ich kariérny rast sú jednými z hlavných problémov. Mnoho sudcov zastáva názor, že rozhodnutia týkajúce sa menovania sudcov do funkcie nie sú založené na kvalite práce sudcu a jeho praxi. Španielsko so 65% zo všetkých respondentov, Francúzsko s 50% a Srbsko so 48% sudcami vyčnievajú najviac. Iba v Dánsku a Holandsku takýto stav vníma niečo pod 5% sudcov.

Situácia s kariérnym rastom je dokonca ešte horšia. Až 70% sudcov v Španielsku a 60% sudcov vo Francúzsku si myslí, že sudcovia sú v ich krajinách povyšovaní na základe iných skutočností, než je ich odborná prax a kvalita práce. V priemere 38% sudcov krajín, ktoré sa zapojili do prieskumu zastáva tento názor. Iba 5 krajín dosiahli skóre 10%, pričom najmenej, 5%, zaznamenávajú v prípade dánskych sudcov.

Vplyv (sociálnych) médií na nezávislosť

Vplyv médií na rozhodovacie činnosť sudcov je rozšírený a narastá. Iba v Škandinávii, Holandsku a Veľkej Británii si menej než 10% sudcov myslí, že takýto vplyv existuje. V ostatných krajinách je percento vyššie. V Nemecku a Českej republike je približne 20% sudcov presvedčených, že médiá majú vplyv na rozhodovacie činnosť sudcov, vo Francúzsku, španielku a Poľsku je to až 40% sudcov, v Taliansku a Chorvátsku až 60% sudcov. Vplyv nových, sociálnych médií na rozhodovanie sudcov je menší, než vplyv tých tradičných médií, ale postupne narastá vo všetkých krajinách zapojených do prieskumu. Najväčší vplyv sociálnych médií zaznamenávajú sudcovia v Taliansku a Chorvátsku.

Pracovné podmienky a nezávislosť sudcov

V prieskume sa sudcov pýtali aj na zmeny ich pracovných podmienok, ktoré majú negatívny vplyv na ich nezávislosť. Tak ako v prvom prieskume, aj dnes sudcovia ako hlavné problémy označili plat, pracovnú zaťaženosť a nedostatok finančných zdrojov, ktorými disponujú súdy. Čo sa týka platu, situácia sa líši v rôznych krajinách. Vo väčšom počte krajín predstavuje plat sudcov vážny problém. Ide najmä o Lotyšsko, ale aj Španielsko, Portugalsko, Írsko, Bulharsko, Srbsko, Albánsko, Slovinsko, Litva a Veľká Británia. V ostatných krajinách nie je tento problém až taký vypuklý.

Pracovné zaťaženie sudcov a finančné zdroje súdov sú vnímané ako závažné problémy čo sa týka ich vplyvu na nezávislosť sudcov. Iba v Škandinávii a v Holandsku je okolo 10% sudcov presvedčených, že tieto aspekty ich práce majú negatívny dopad na ich nezávislosť.

Francúzsko a Španielsko zas naopak stoja na druhej strane, s najvyšším počtom sudcov, ktorí pripisujú negatívny vplyv týmto aspektom vo veľkej miere.

Treba poznamenať, že preloženie sudcov nemá negatívny dopad na nezávislosť sudcov, okrem troch krajín: Albánsko, Chorvátsko, Srbsko.

Rešpektovanie súdnej moci

22% zo všetkých zúčastnených sudcov si myslí, že parlament a exekutíva nerešpektuje súdnu moc, 34% sudcov si myslí, že súdnu moc nerešpektujú ani médiá. Rozdiely v percentách medzi krajinami sú dosť veľké. V Poľsku si až 75% sudcov myslí, že vládna moc nerešpektuje súdnu, v Bulharsku je o tom presvedčených 55% sudcov a vo Veľkej Británii, Taliansku a Albánsku 40% sudcov. V Nemecku, Rakúsku, Škandinávii a Holandsku je toto % nižšie, pod 10%.

Čo sa týka médií, problémy s rešpektovaním súdnej moci sú prítomné najmä v Poľsku, Veľkej Británii, Litve, Bulharsku, kde až 60% opýtaných sudcov sa necítia byť dostatočne rešpektovaní. V Nemecku, Českej republike a Rakúsku je toto percento nižšie, ale stále dosť vysoké (20%).

Nedostatok rešpektu sudcov v sociálnych médiách je vo všeobecnosti menej problematické, ale stále vysoké najmä v prípadoch Veľkej Británie, Poľska, Bulharska, Litvy s 50%. V Nemecku a Holandsku sa necíti byť v sociálnych médiách rešpektovaných až 30% sudcov.

Mechanizmy, ktoré majú súdne rady k dispozícii na ochranu nezávislosti sudcov

V priemere 33% opýtaných sudcov si nemyslí, že súdne rady majú dostatočný mechanizmus a procedúry na efektívnu ochranu sudcovskej nezávislosti. V Poľsku je to až 74% sudcov, 62% sudcov v Španielsku, 50% v Portugalsku, 44% v Rumunsku a 43% v Írsku, vo Francúzsku 37% a v Taliansku 32%, iba v Dánsku, Holandsku a Nórsku je to od 11%-15% sudcov.

Možnosti zlepšenia situácie s nezávislosťou sudcov

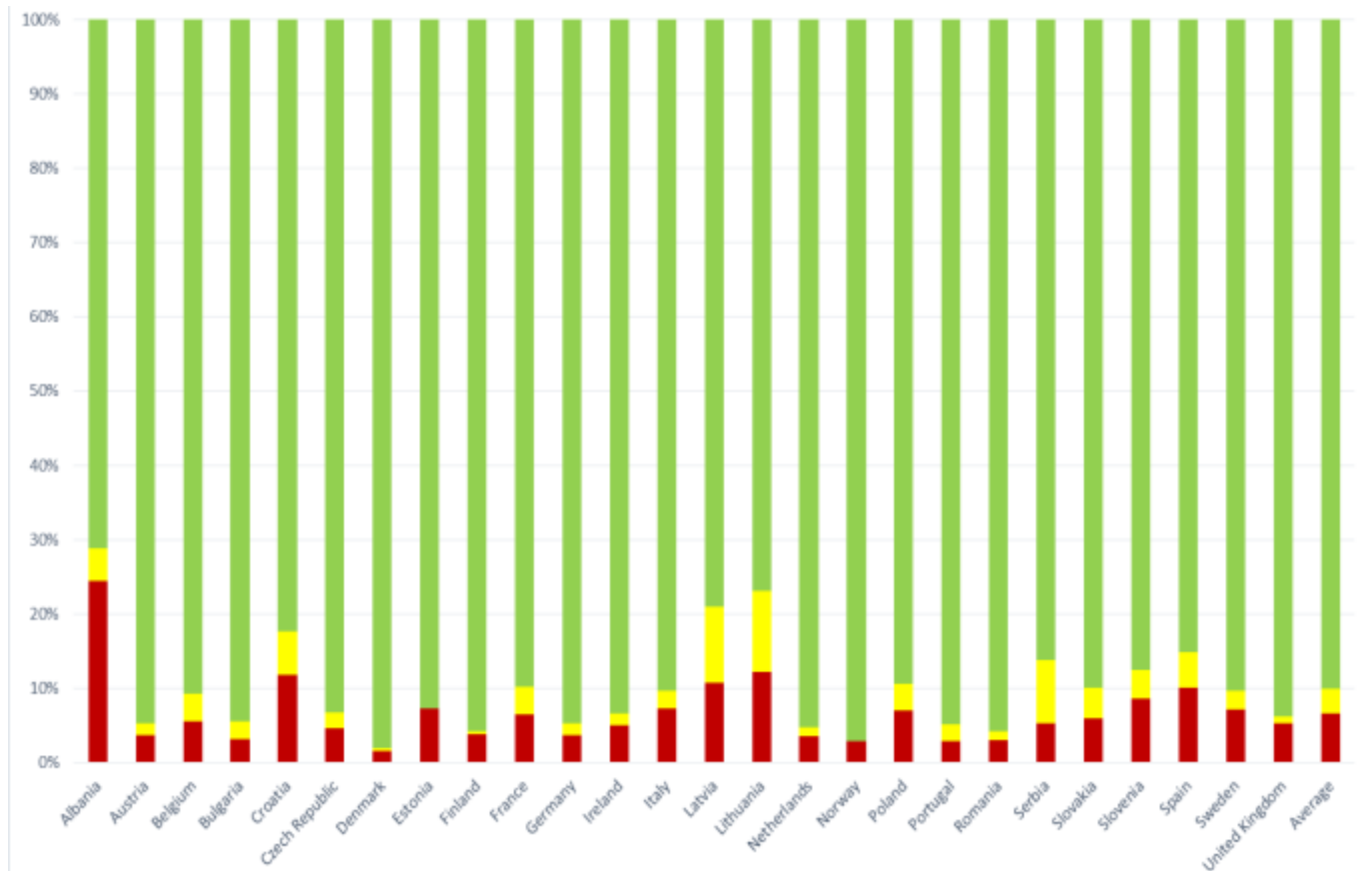
Tentokrát bola otázka v prieskume položená tak, že sa respondentov pýtali na to, čo by najviac prispelo k nezávislosti justície v danej krajine. Odpovede boli dosť zhodné. Najviac odpovedí (až 6 575 krát = 6 575 sudcov) bolo zlepšenie pracovných podmienok najmä s ohľadom na pracovnú zaťaženosť sudcu. Na druhom mieste, 5 737 sudcov, bolo za zlepšenie pracovných podmienok s ohľadom na plat a penzie a na treťom mieste, 5 241 sudcov, odpovedalo, že k nezávislosti justície by prispelo menovanie sudcov a ich kariérny rast na základe ich kvality práce a praxe. Ďalšie priečky obsadili: zlepšenie pracovných podmienok s ohľadom na finančné zdroje súdov (4 748 sudcov) a menej tlaku zo strany médií (3 917 sudcov).

Podrobné výsledky môžete nájsť nižšie v čiastkových tabuľkách.

6. VÝSLEDKY PRIESKUMU KU KAŽDEJ OTÁZKE A ZA KAŽDÚ KRAJINU

ZÚČASTNENÚ NA PRIESKUME

1a. Počas posledných dvoch rokov som bol vystavený nevhodnému tlaku, aby som o prípade rozhodol konkrétnym spôsobom

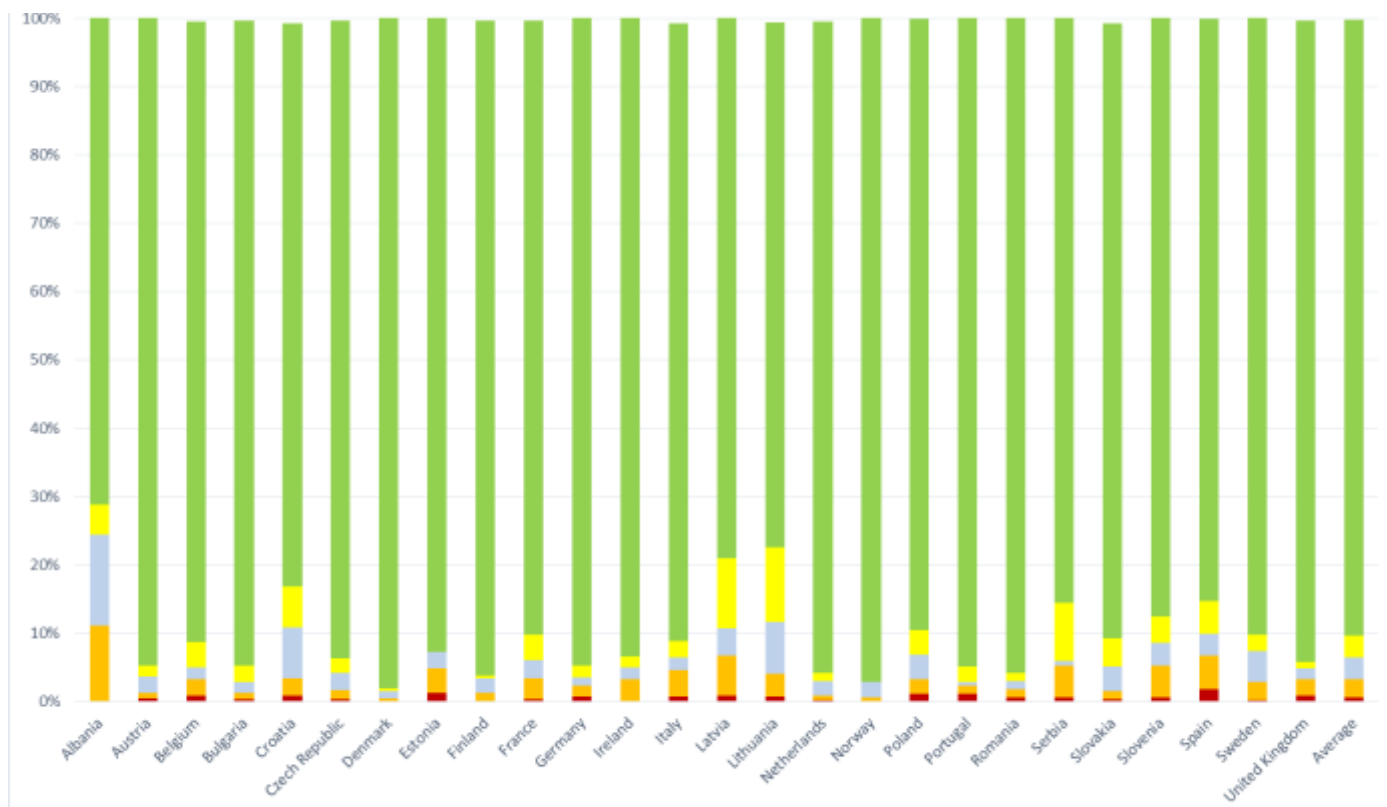

červená – súhlasím

žltá – nie som si istý

zelená - nesúhlasím

1b. Ak som bol takémuto tlaku vystavený, ako často?

červená – pravidelne

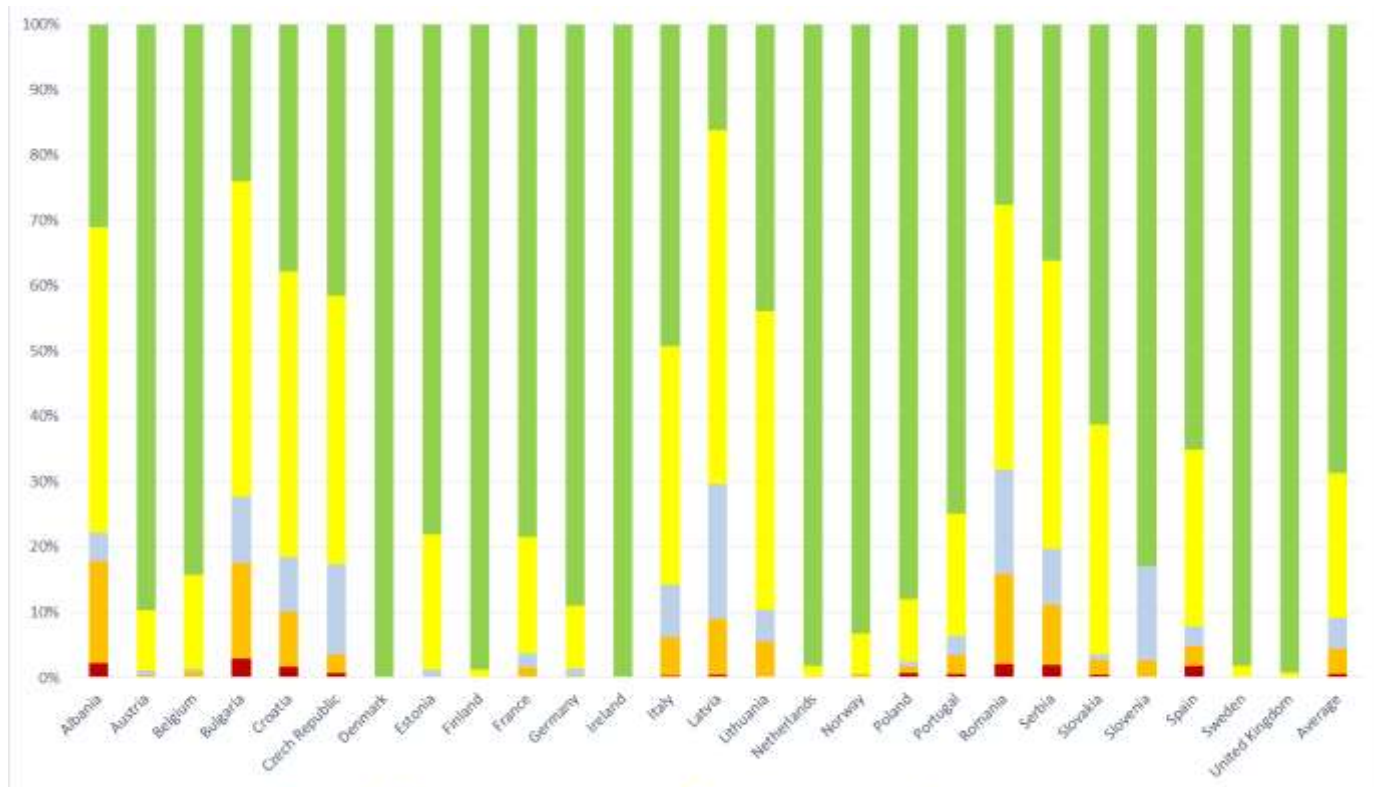
oranžová – príležitostne

modrá – veľmi málo

žltá – nie som si istý

zelená - nesúhlasím

2a. Myslím si, že za posledné dva roky sudcovia prijímali úplatky ako stimuly za účelom rozhodovať prípady určitým konkrétnym spôsobom. Ak ste na otázku 2a odpovedali súhlasím alebo úplne súhlasím, objavilo sa to:

červená – pravidelne

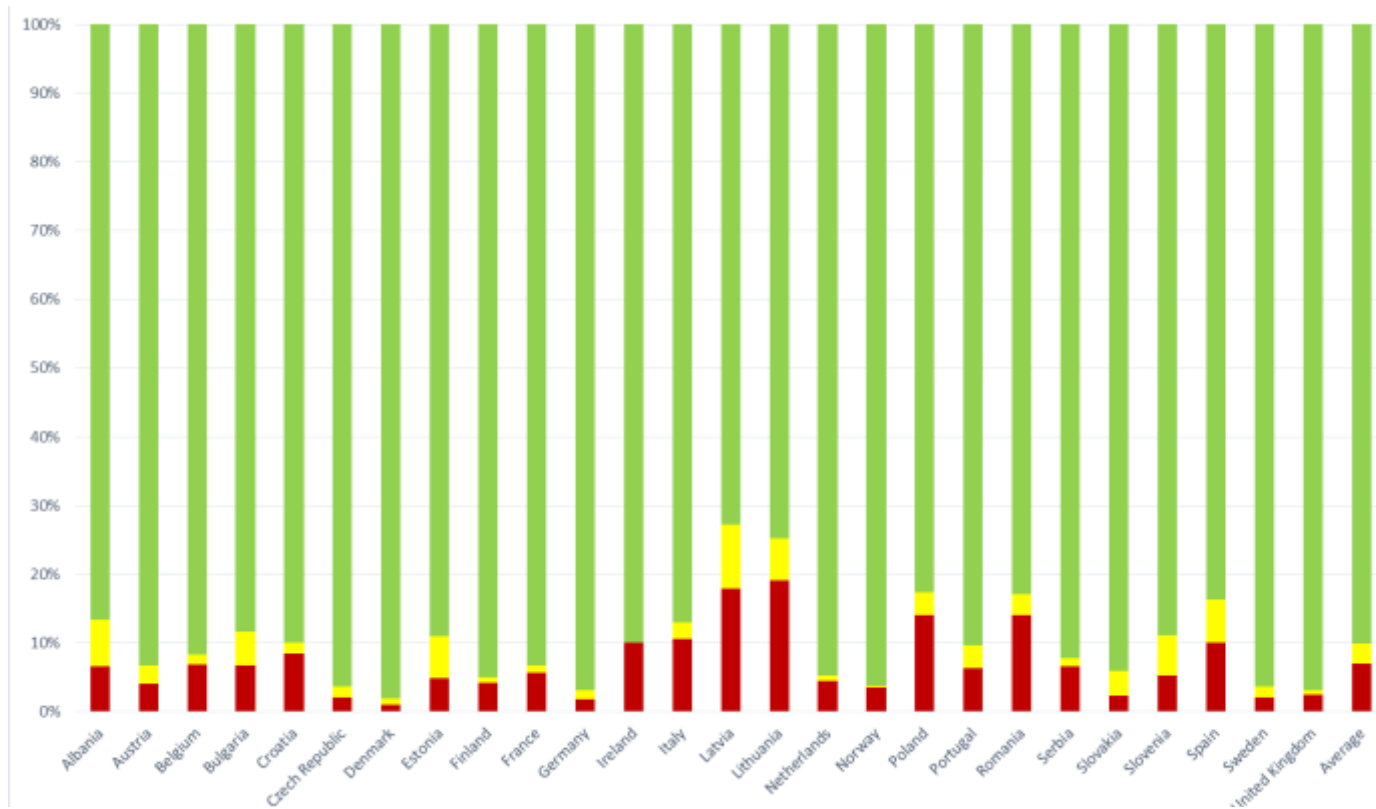
oranžová – príležitostne

modrá – veľmi málo

žltá – nie som si istý

zelená - nesúhlasím

3a. Počas posledných dvoch rokov mi hrozilo/bolo voči mne vedené/vedie sa voči mne disciplinárne stíhanie za to, ako som rozhodol v konkrétnom prípade

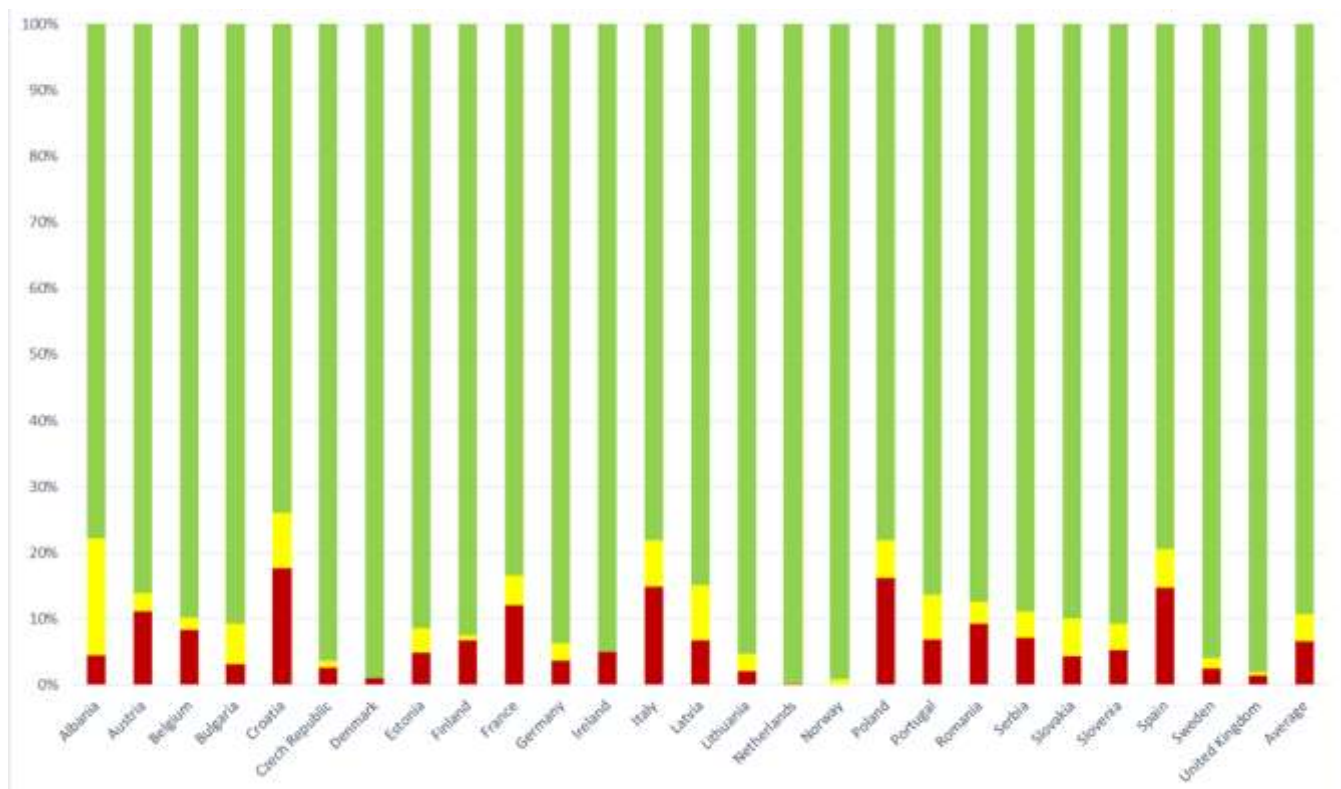

červená – súhlasím

žltá – netýka sa ma to

zelená - nesúhlasím

3b. Počas posledných dvoch rokov boli moje rozhodnutia alebo úkony priamo ovplyvnené hrozbou vyvedenia osobnej zodpovednosti

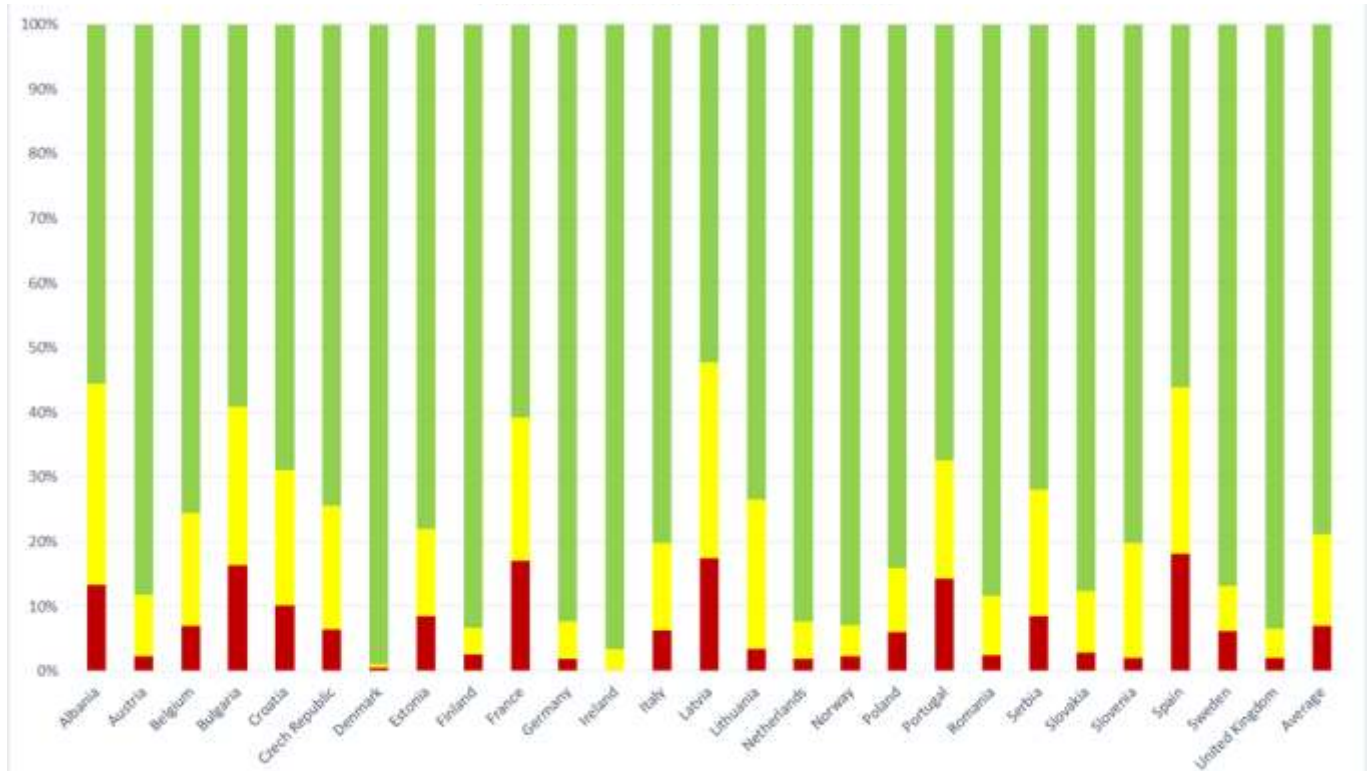

červená – súhlasím

žltá – netýka sa ma to

zelená - nesúhlasím

4. Myslím si, že počas posledných dvoch rokov boli sudcom pridelované prípady iným spôsobom, než v súlade so zákonom a to z dôvodu, aby bolo možné ovplyvniť výsledok prípadu

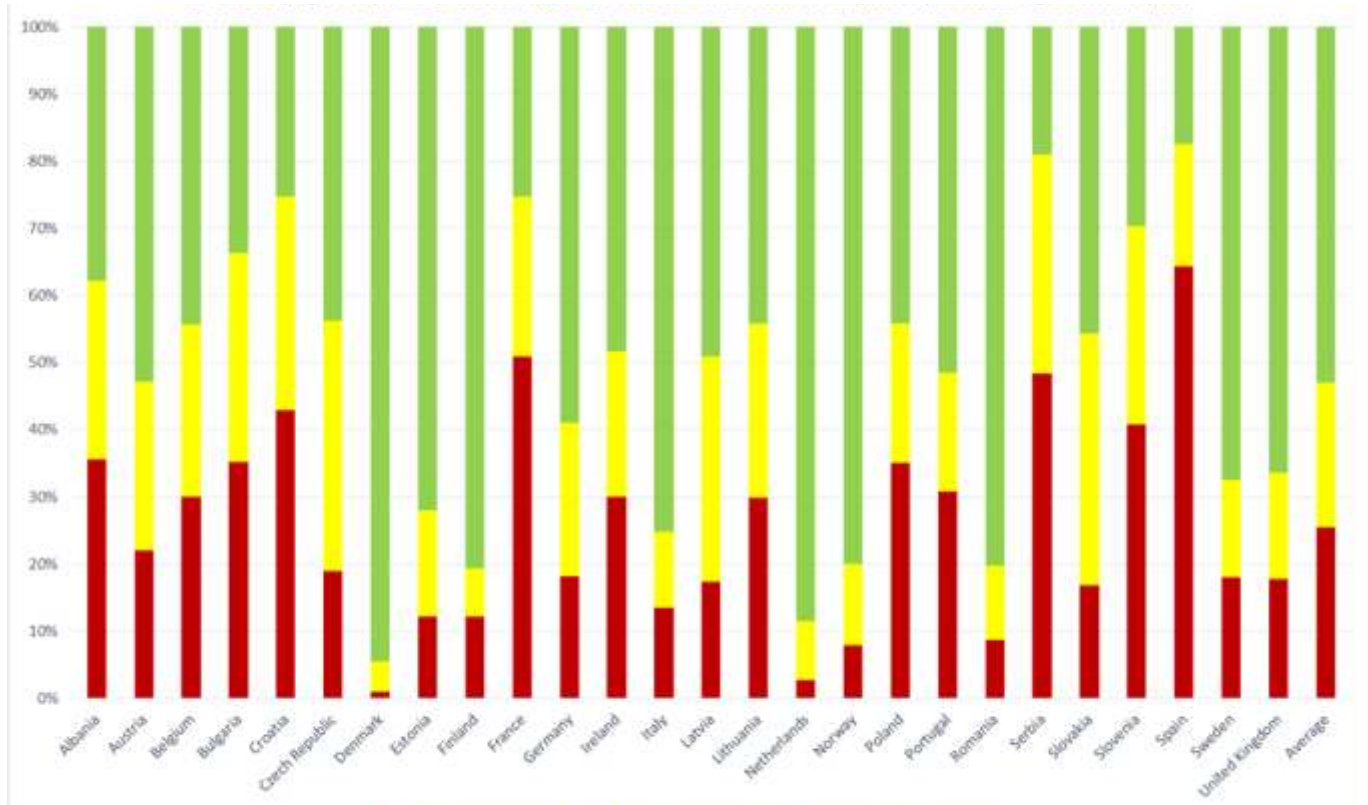

červená – súhlasím

žltá – nie som si istý

zelená - nesúhlasím

5a. Myslím si, že počas posledných dvoch rokov boli sudcovia v mojej krajine menovaní do svojich funkcií na základe iných dôvodov než sú ich sudcovské schopnosti, znalosti a zručnosti

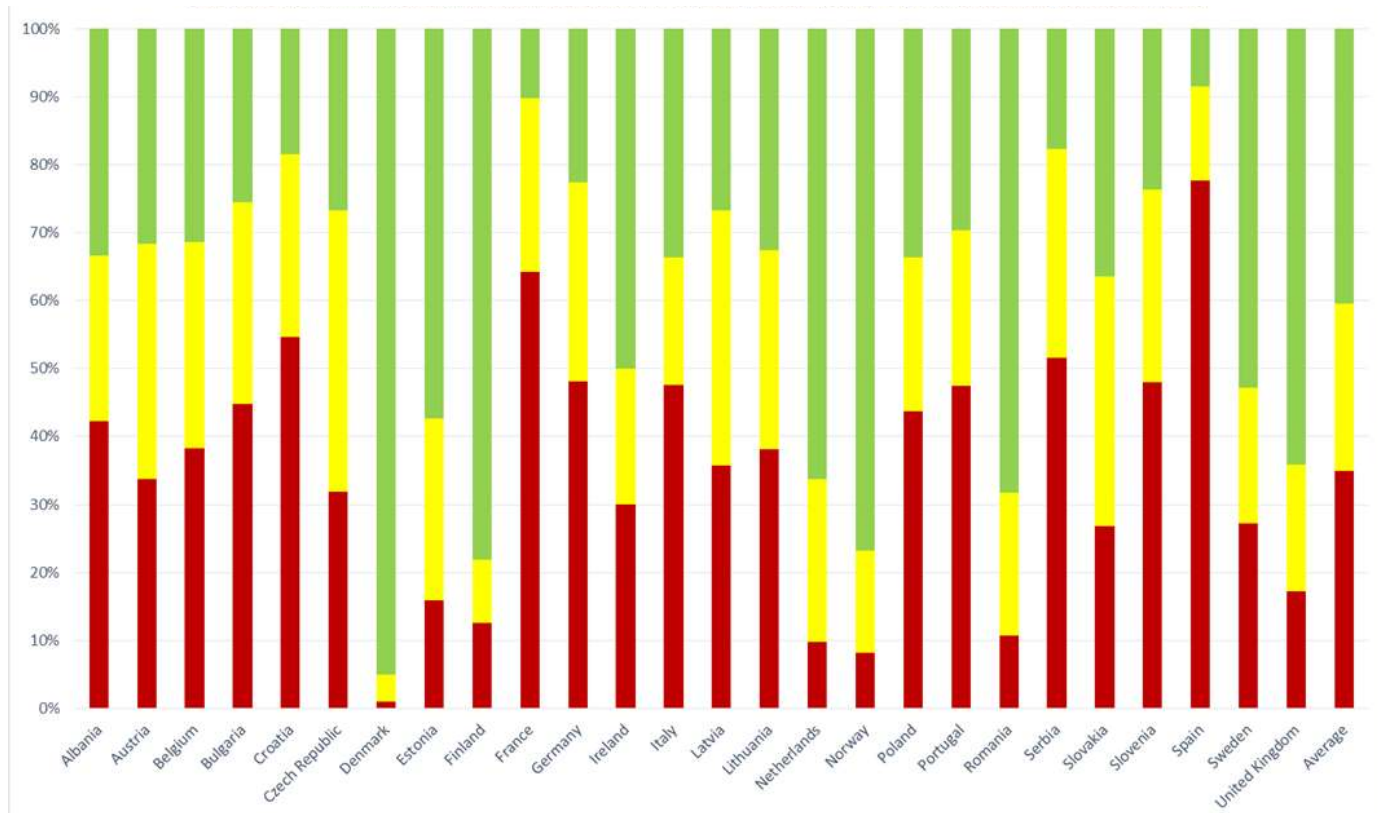

červená – súhlasím

žltá – nie som si istý

zelená - nesúhlasím

5b. Myslím si, že počas posledných dvoch rokov boli sudcovia v mojej krajine povýšení na základe iných dôvodov než sú ich sudcovské schopnosti, znalosti a zručnosti

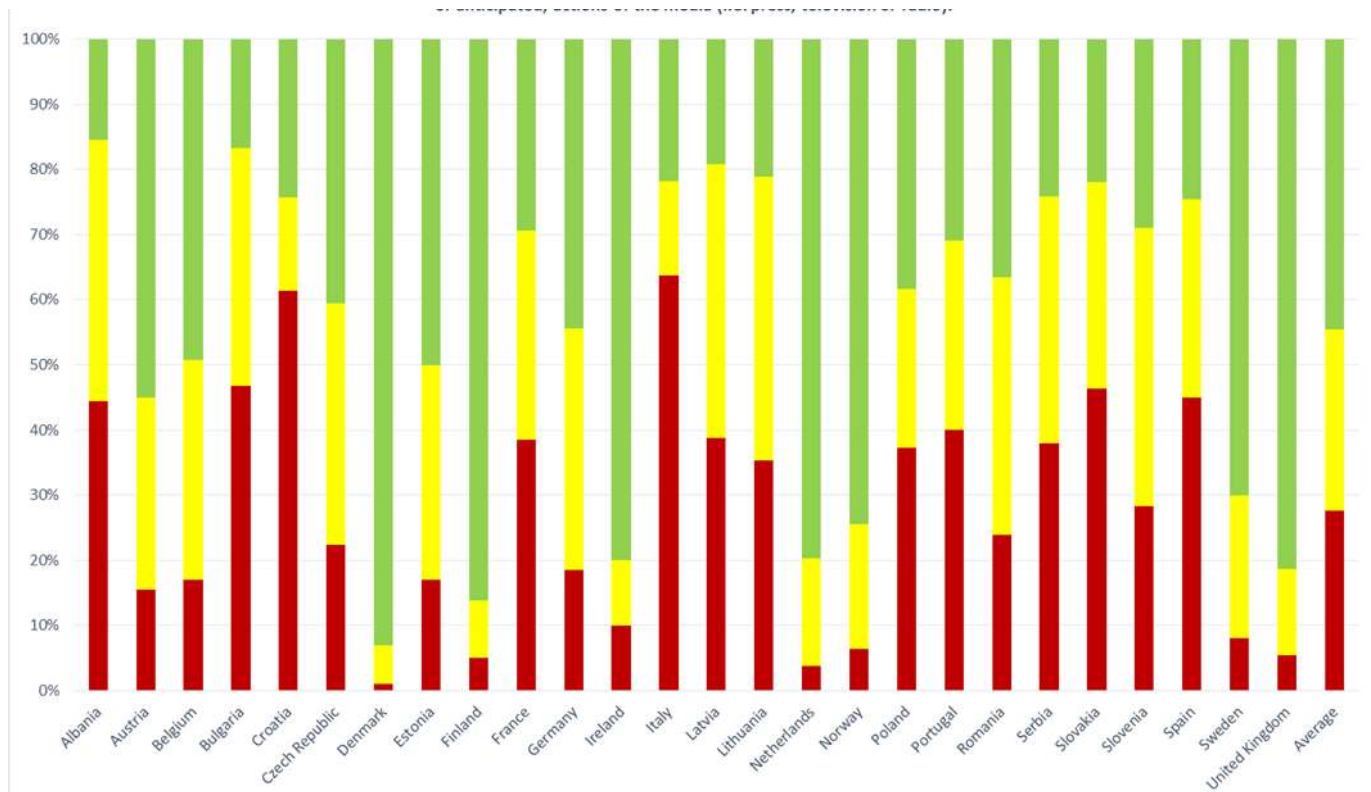

červená – súhlasím

žltá – nie som si istý

zelená - nesúhlasím

6. Myslím si, že počas posledných dvoch rokov boli rozhodnutia alebo úkony individuálnych sudcov nevhodne ovplyvňované aj aktivitou médií (napr. tlač, TV, rádio)

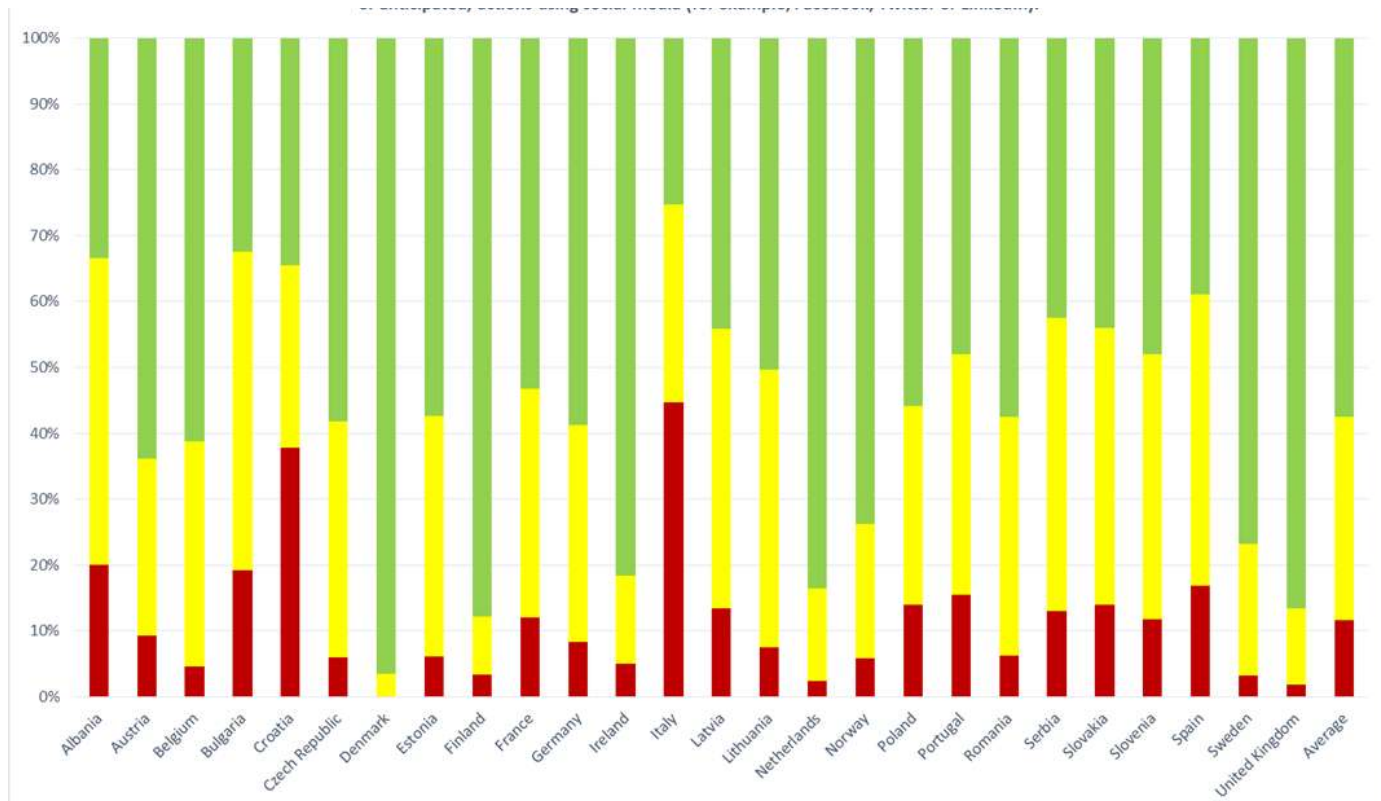

červená – súhlasím

žltá – nie som si istý

zelená - nesúhlasím

7. Myslím si, že počas posledných dvoch rokov boli rozhodnutia alebo úkony individuálnych sudcov nevhodne ovplyvňované aj aktivitou a používaním sociálnych médií (napr. Facebook, Twitter alebo LinkedIn)

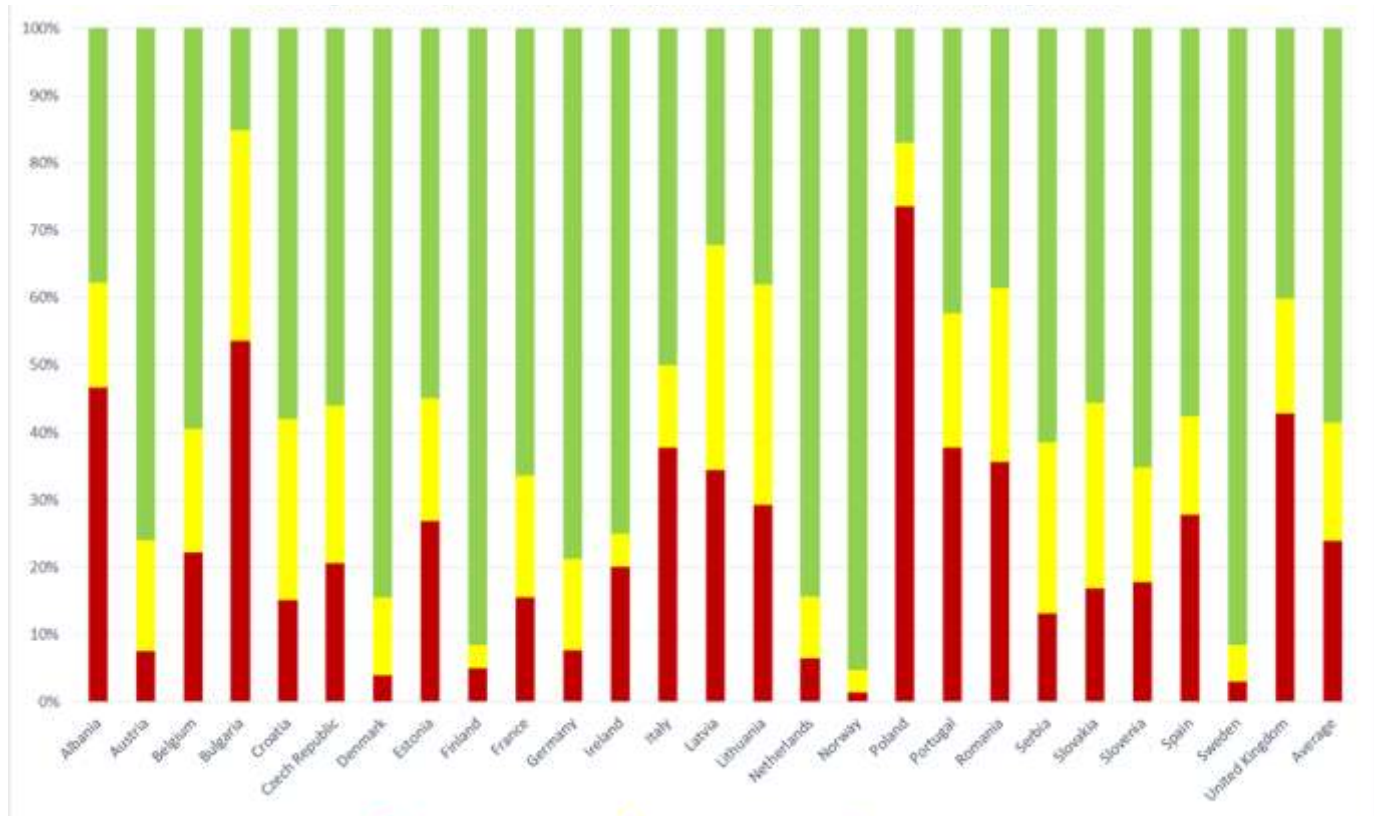
červená – súhlasím

žltá – nie som si istý

zelená - nesúhlasím

8a. Myslím si, že počas posledných dvoch rokov rešpektoval moju sudcovskú nezávislosť tento subjekt:

Vláda

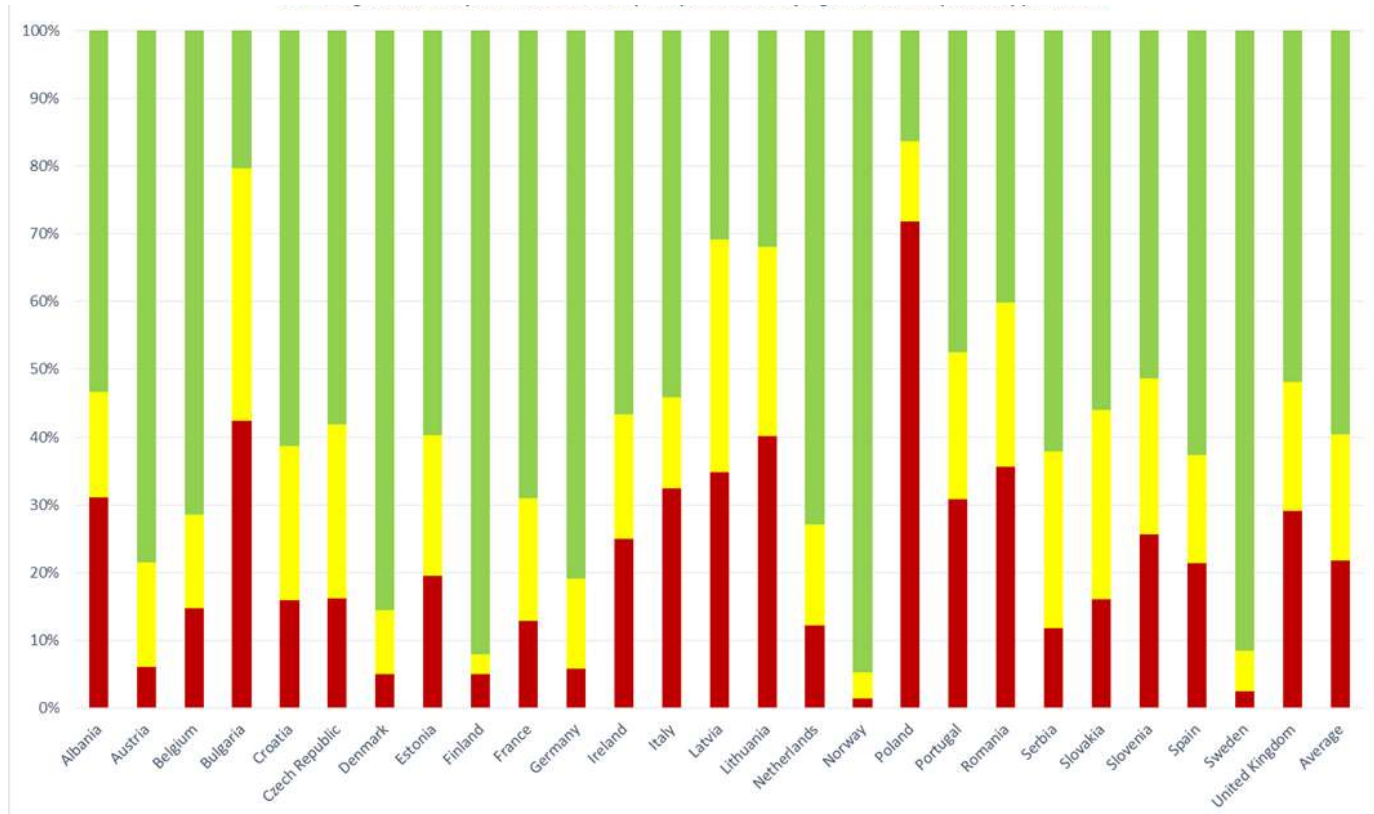
červená – nesúhlasím

žltá – nie som si istý

zelená – súhlasím

8a. Myslím si, že počas posledných dvoch rokov rešpektoval moju sudcovskú nezávislosť tento subjekt:

Parlament

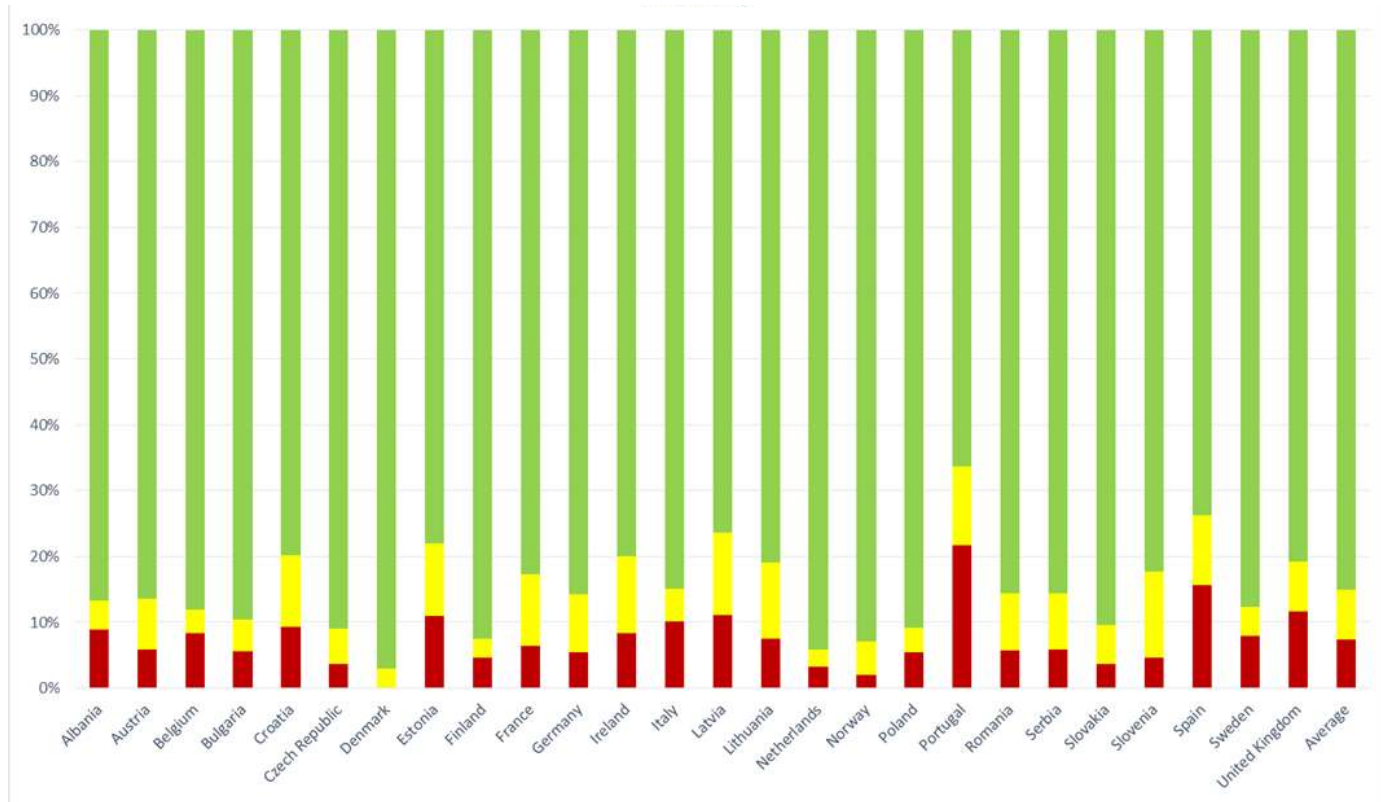
červená – nesúhlasím

žltá – nie som si istý

zelená – súhlasím

8a. Myslím si, že počas posledných dvoch rokov rešpektoval moju sudcovskú nezávislosť tento subjekt:

Vedenie súdu vrátane jeho predsedu

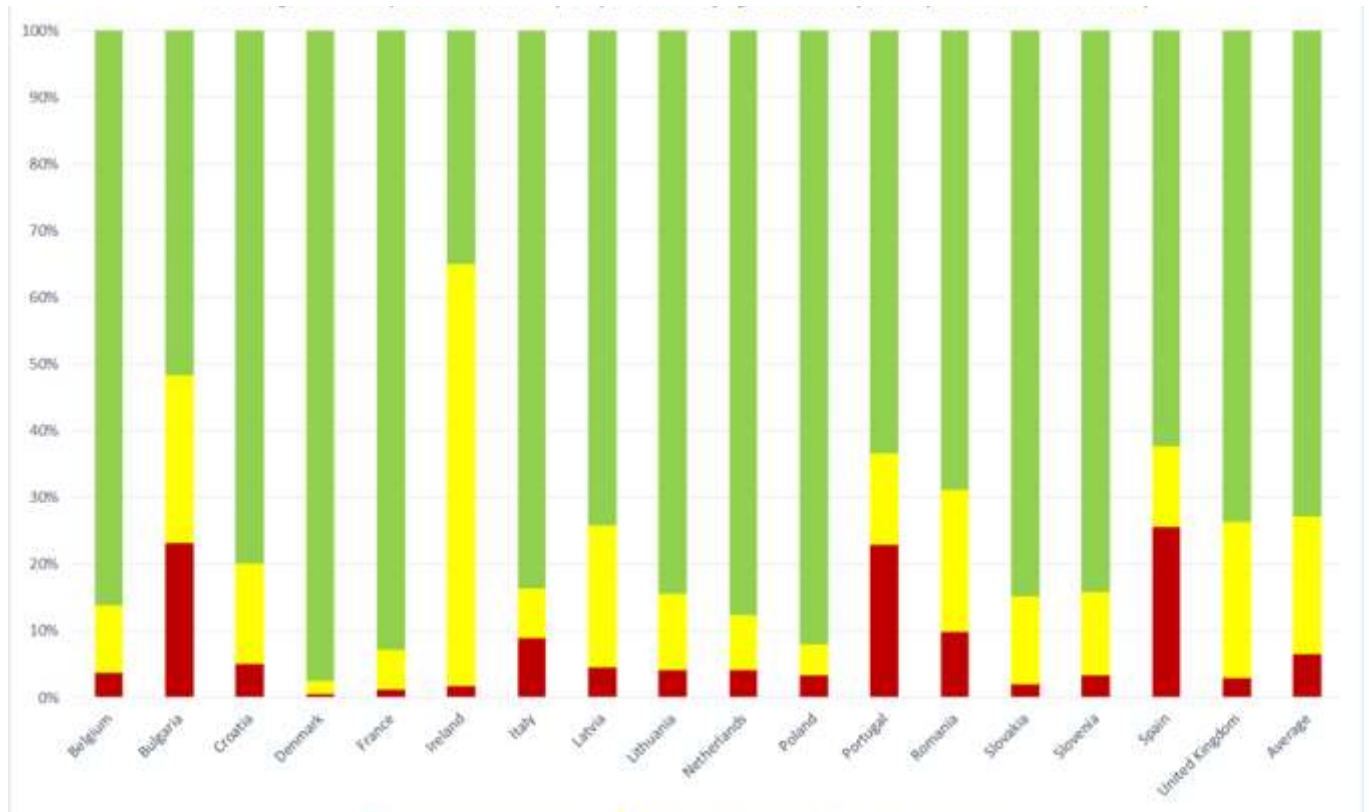
červená – nesúhlasím

žltá – nie som si istý

zelená – súhlasím

8a. Myslím si, že počas posledných dvoch rokov rešpektoval moju sudcovskú nezávislosť tento subjekt:

Súdna rada

červená – nesúhlasím

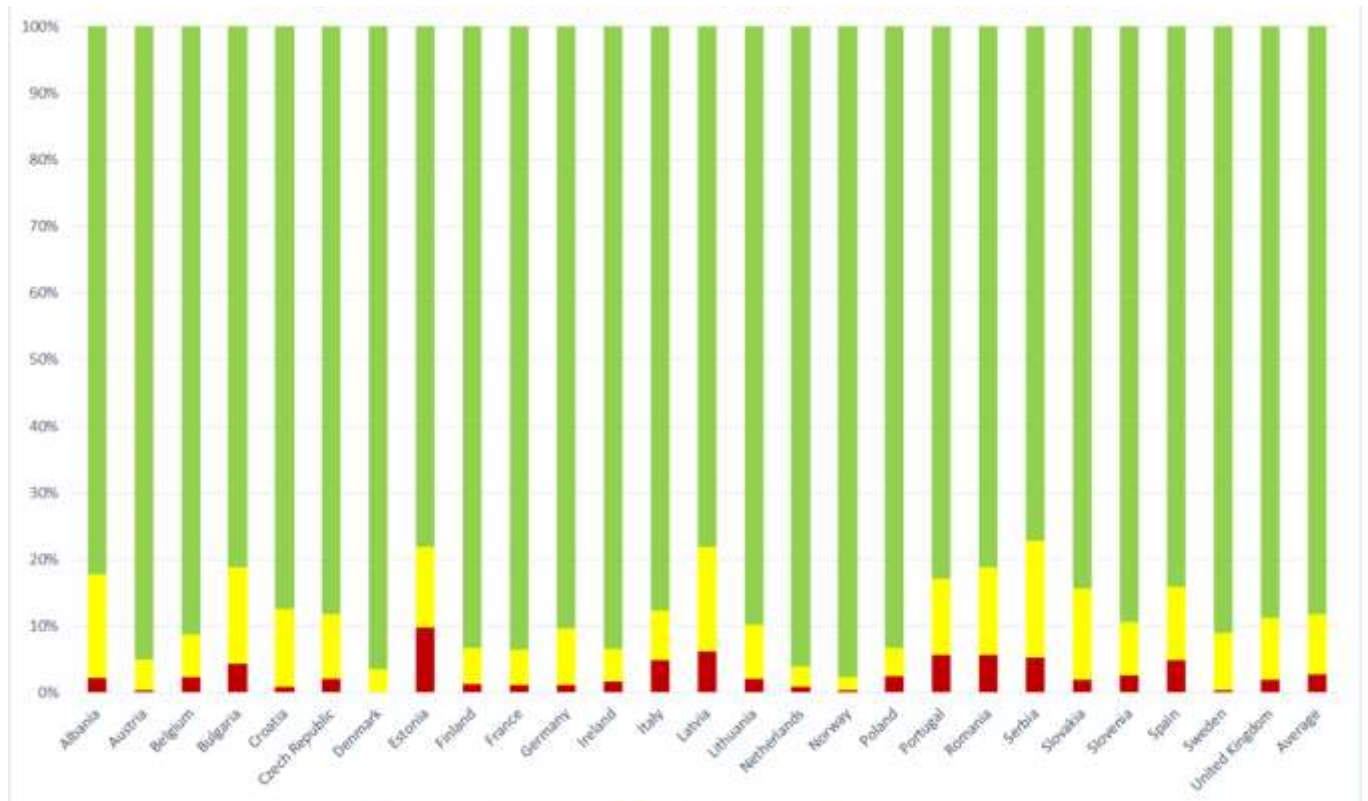
žltá – nie som si istý

zelená – súhlasím

(tabuľka uvádza len výsledky tých krajín, ktoré majú súdnu radu)

8a. Myslím si, že počas posledných dvoch rokov rešpektoval moju sudcovskú nezávislosť tento subjekt:

Najvyšší súd

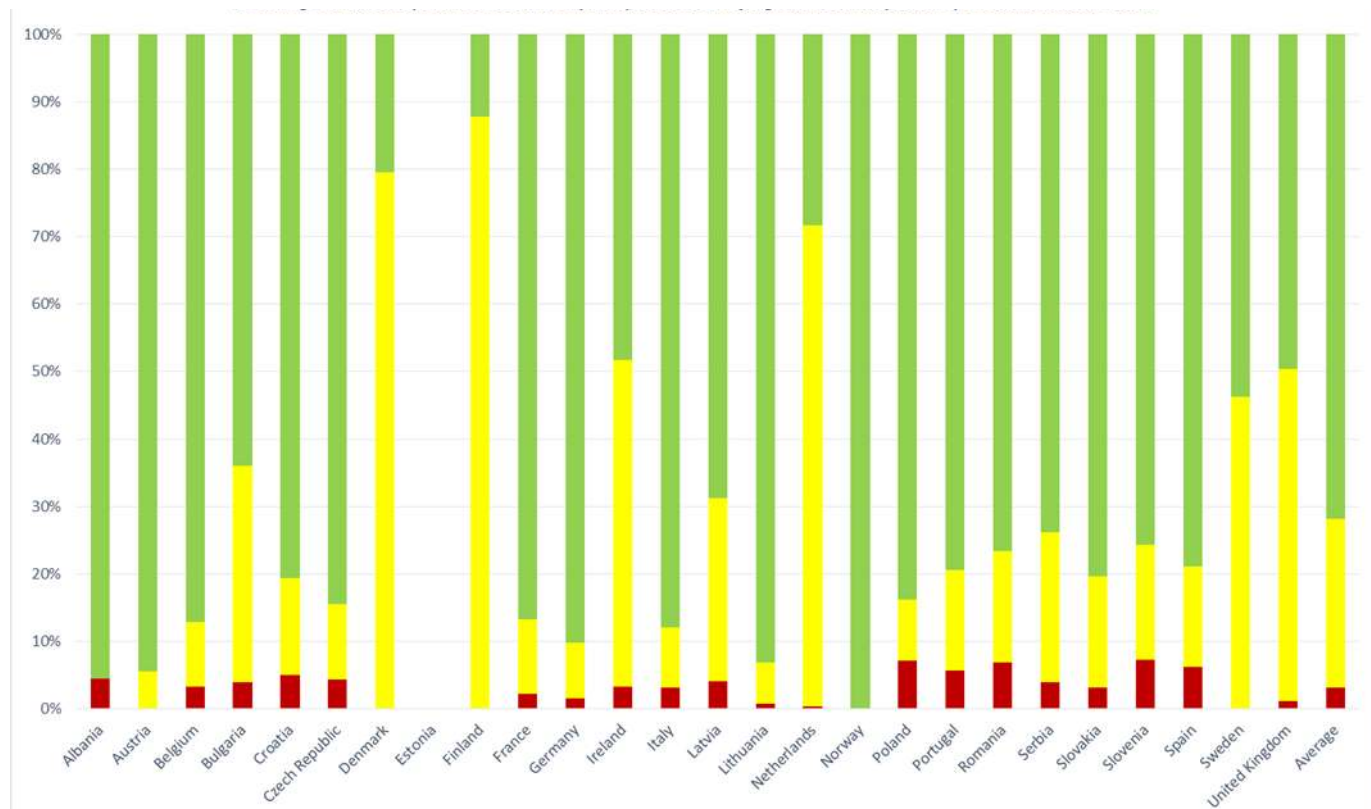
červená – nesúhlasím

žltá – nie som si istý

zelená – súhlasím

8a. Myslím si, že počas posledných dvoch rokov rešpektoval moju sudcovskú nezávislosť tento subjekt:

Ústavný súd

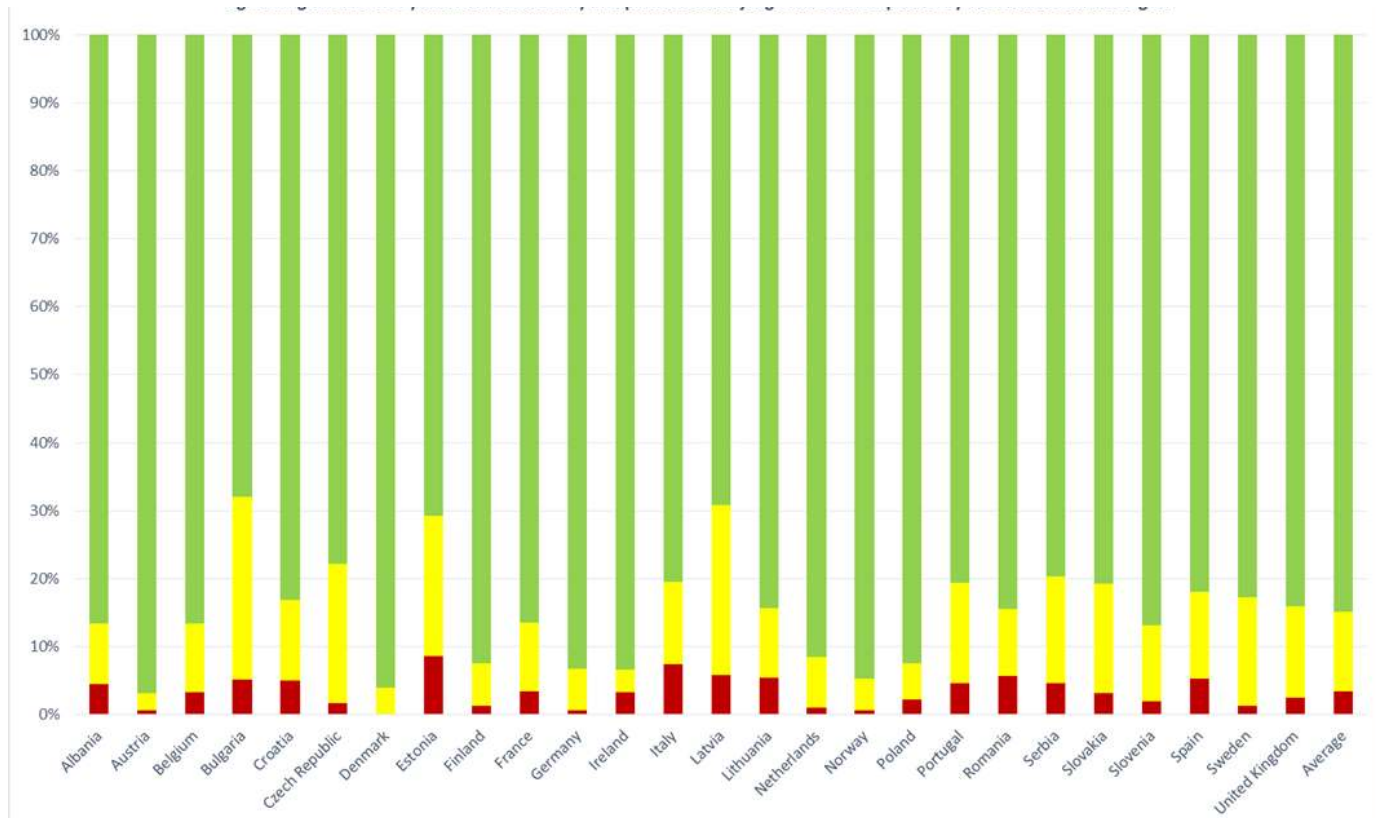
červená – nesúhlasím

žltá – nie som si istý

zelená – súhlasím

8a. Myslím si, že počas posledných dvoch rokov rešpektoval moju sudcovskú nezávislosť tento subjekt:

Sudcovské združenie (asociácia sudcov)

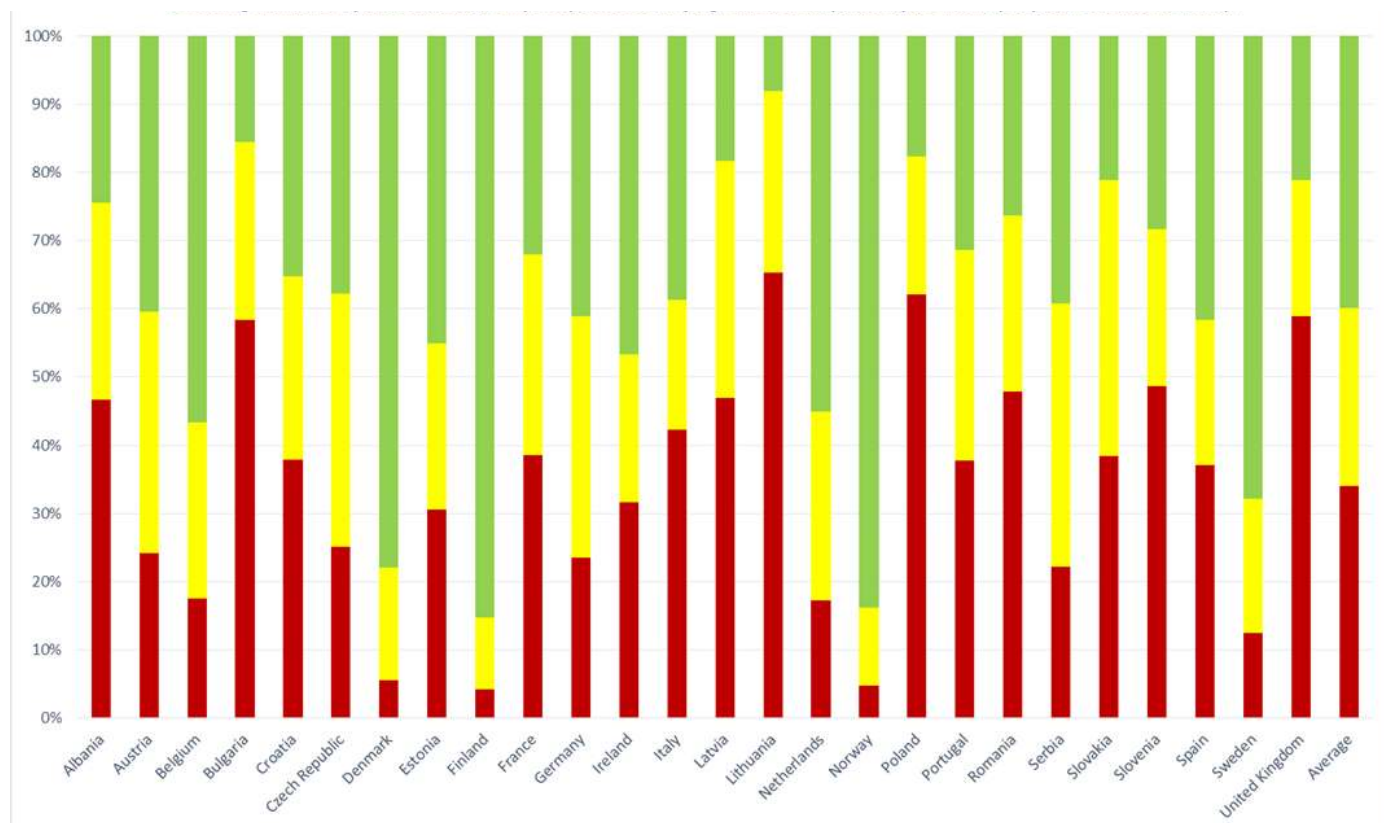
červená – nesúhlasím

žltá – nie som si istý

zelená – súhlasím

8a. Myslím si, že počas posledných dvoch rokov rešpektoval moju sudcovskú nezávislosť tento subjekt:

Tradičné médiá (tlač, TV, rádio)

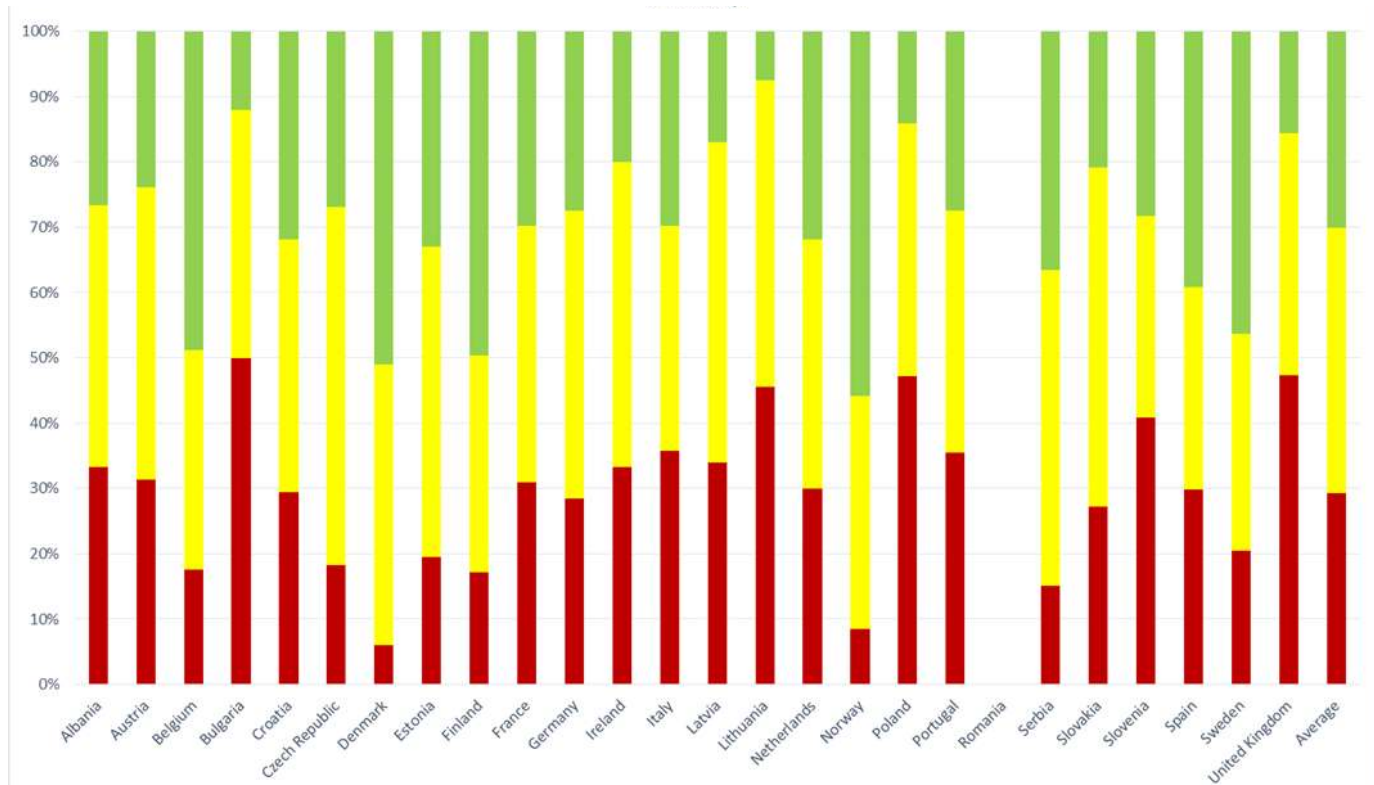
červená – nesúhlasím

žltá – nie som si istý

zelená – súhlasím

8a. Myslím si, že počas posledných dvoch rokov rešpektoval moju sudcovskú nezávislosť tento subjekt:

Sociálne médiá (Facebook, Twitter, LinkedIn)

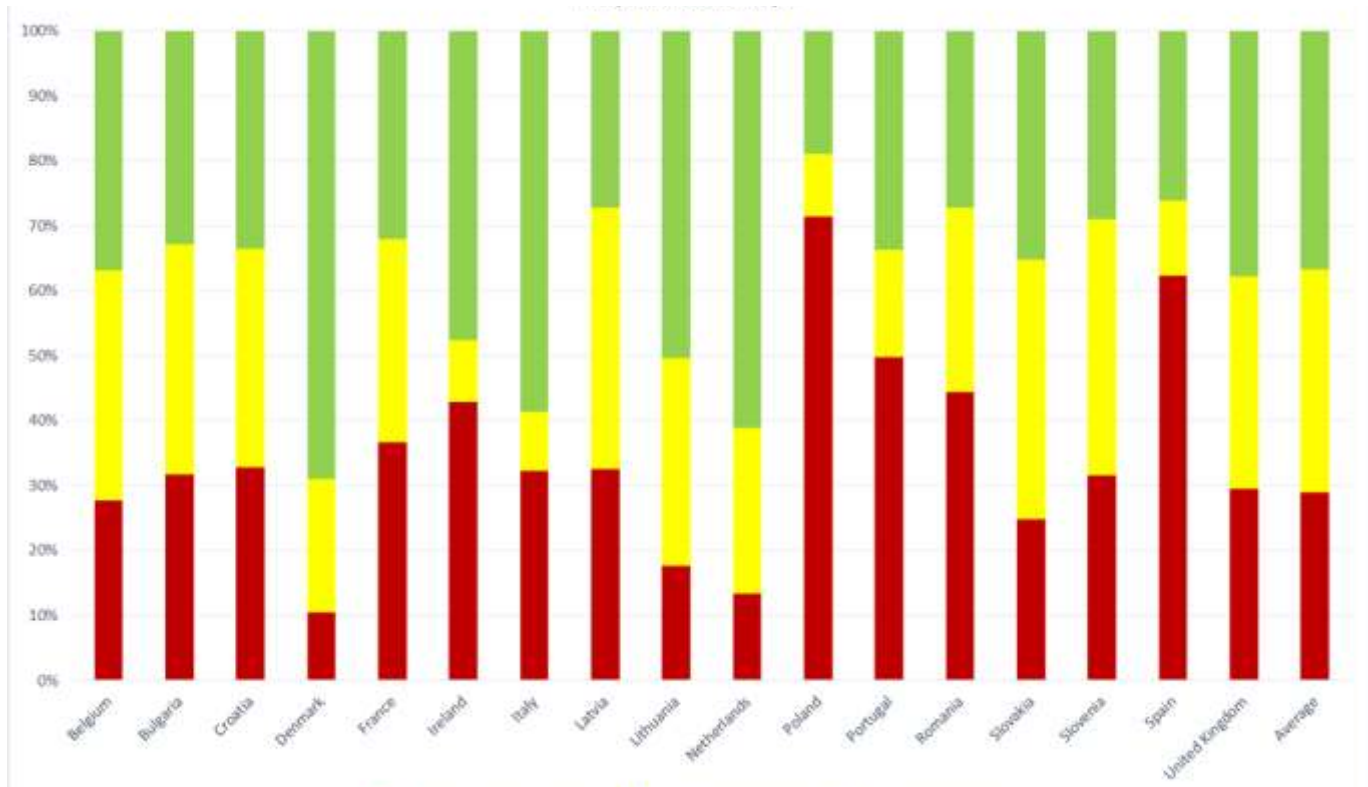

červená – nesúhlasím

žltá – nie som si istý

zelená – súhlasím

8b. Myslím si, že v mojej krajine má súdna rada vhodný mechanizmus a postupy na efektívnu ochranu sudcovskej nezávislosti.

červená – nesúhlasím

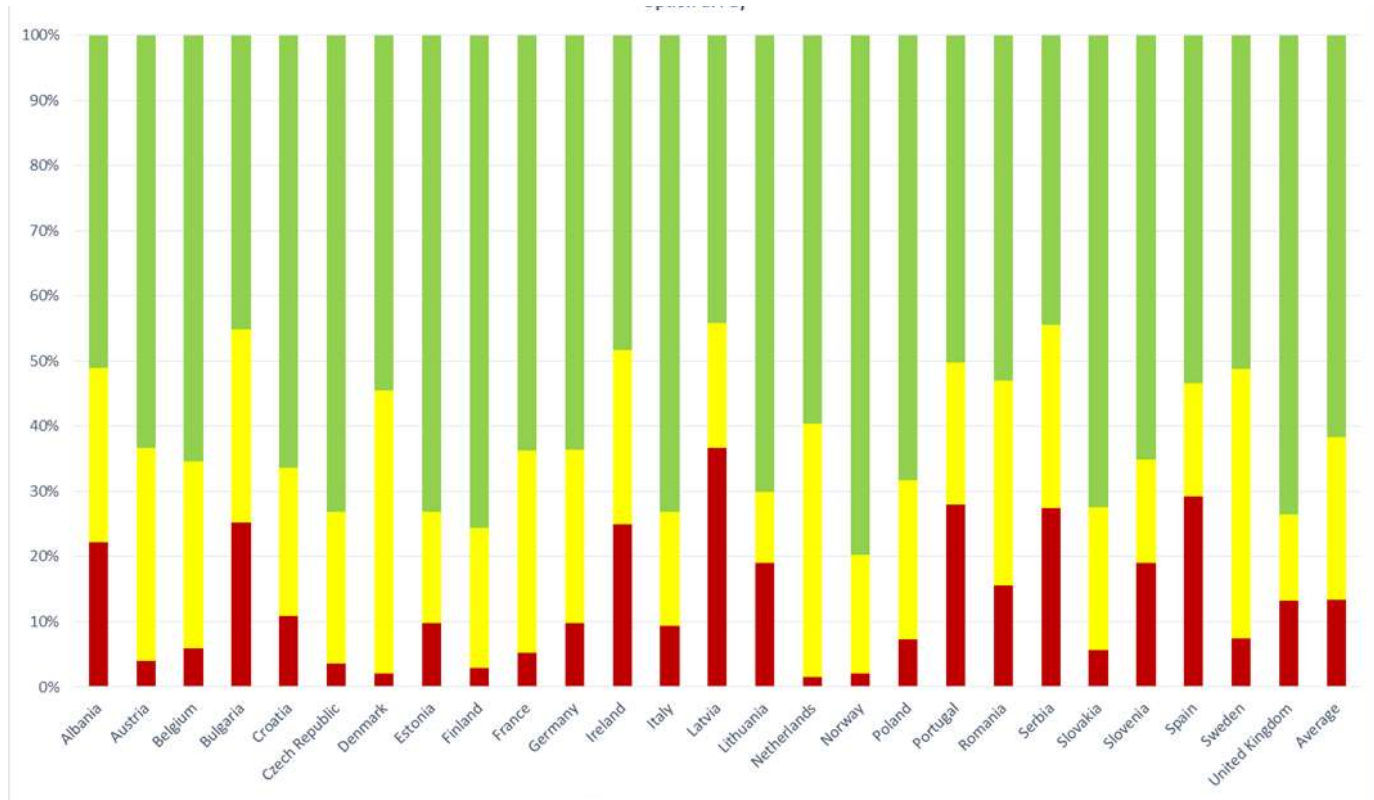
žltá – nie som si istý

zelená – súhlasím

(tabuľka uvádza len výsledky tých krajín, ktoré majú súdnu radu)

9b. Myslím si, že zmeny, ktoré sa objavili v mojich pracovných podmienkach v týchto oblastiach, priamo ovplyvnili moju nezávislosť :

Plat

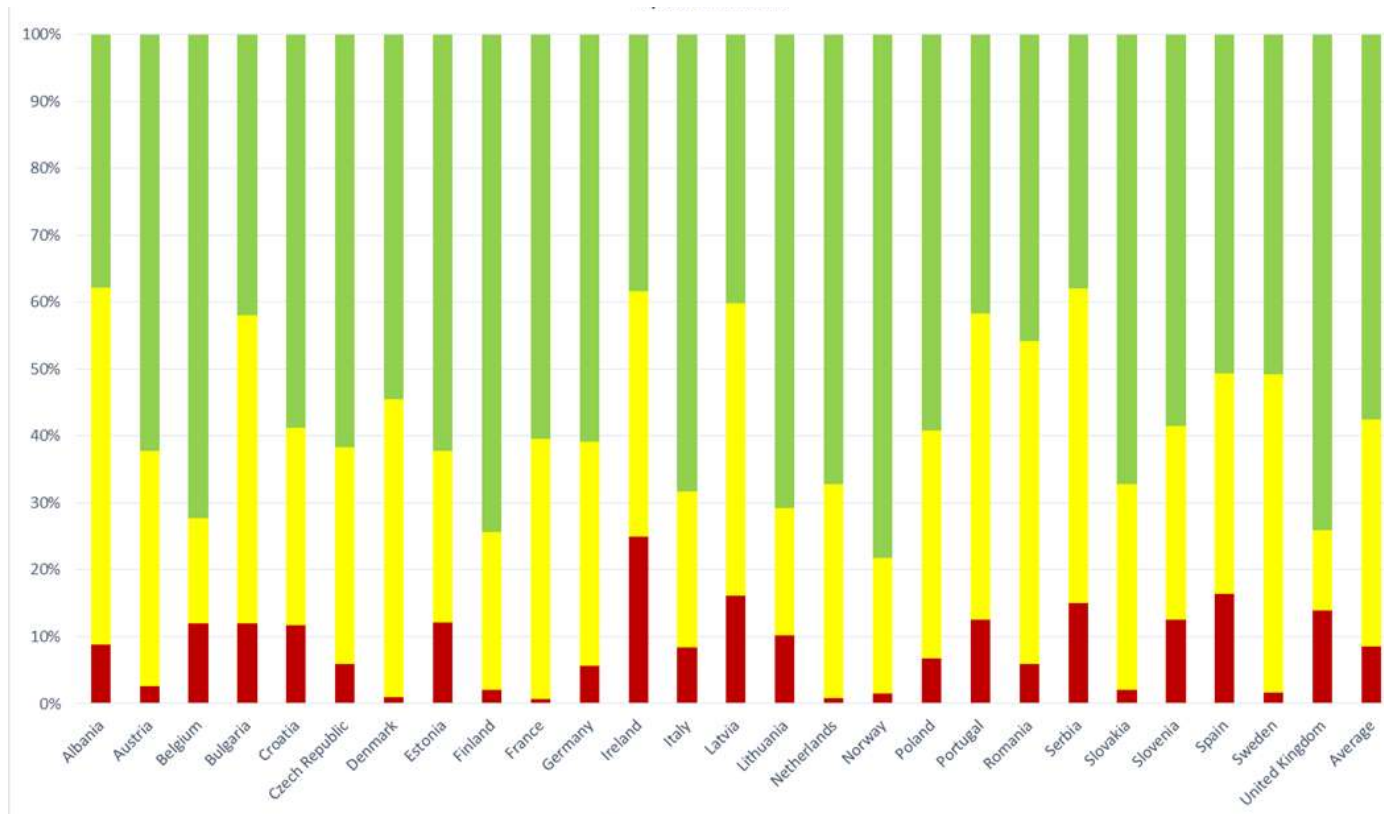
červená – súhlasím

žltá – nie som si istý

zelená – nesúhlasím

9b. Myslím si, že zmeny, ktoré sa objavili v mojich pracovných podmienkach v týchto oblastiach, priamo ovplyvnili moju nezávislosť :

Penzia

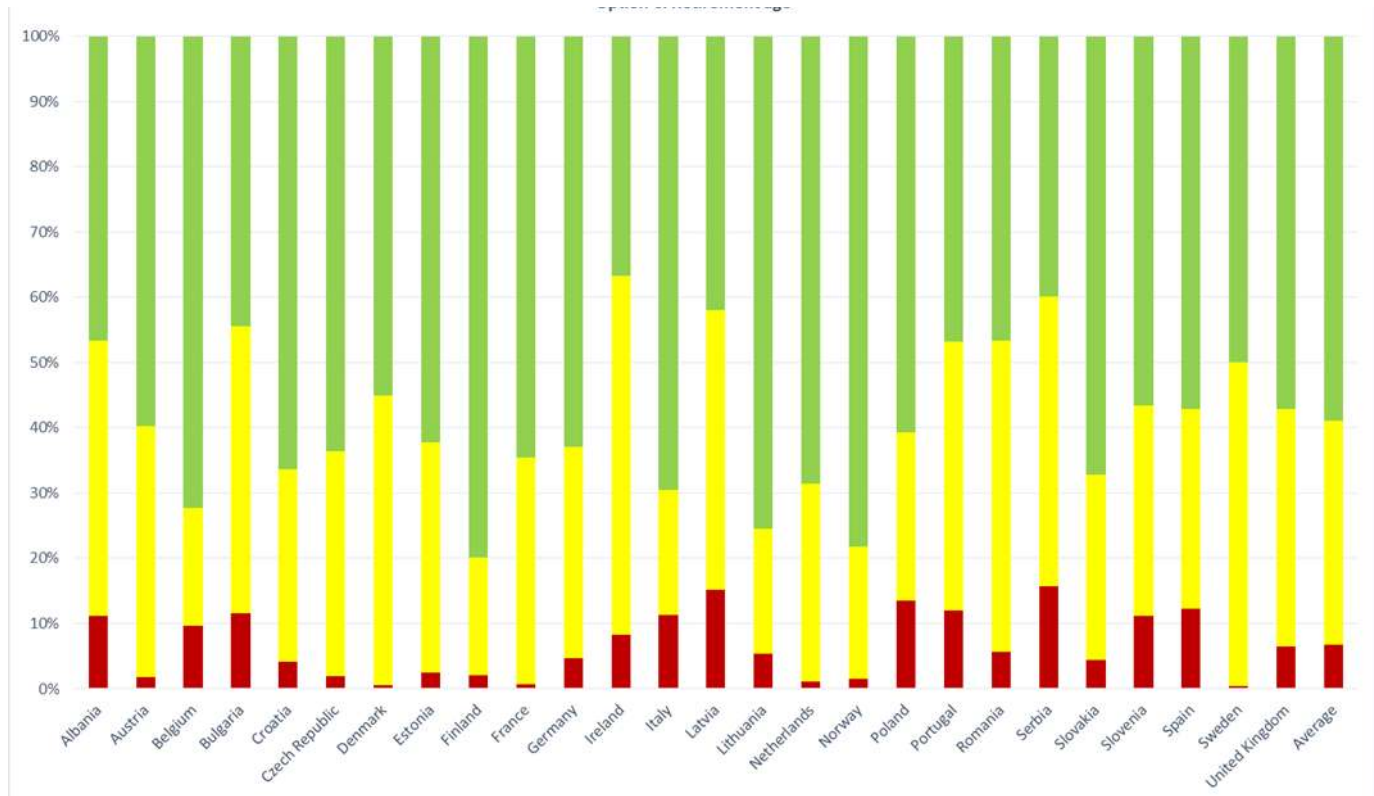
červená – súhlasím

žltá – nie som si istý

zelená – nesúhlasím

9b. Myslím si, že zmeny, ktoré sa objavili v mojich pracovných podmienkach v týchto oblastiach, priamo ovplyvnili moju nezávislosť :

Dôchodkový vek

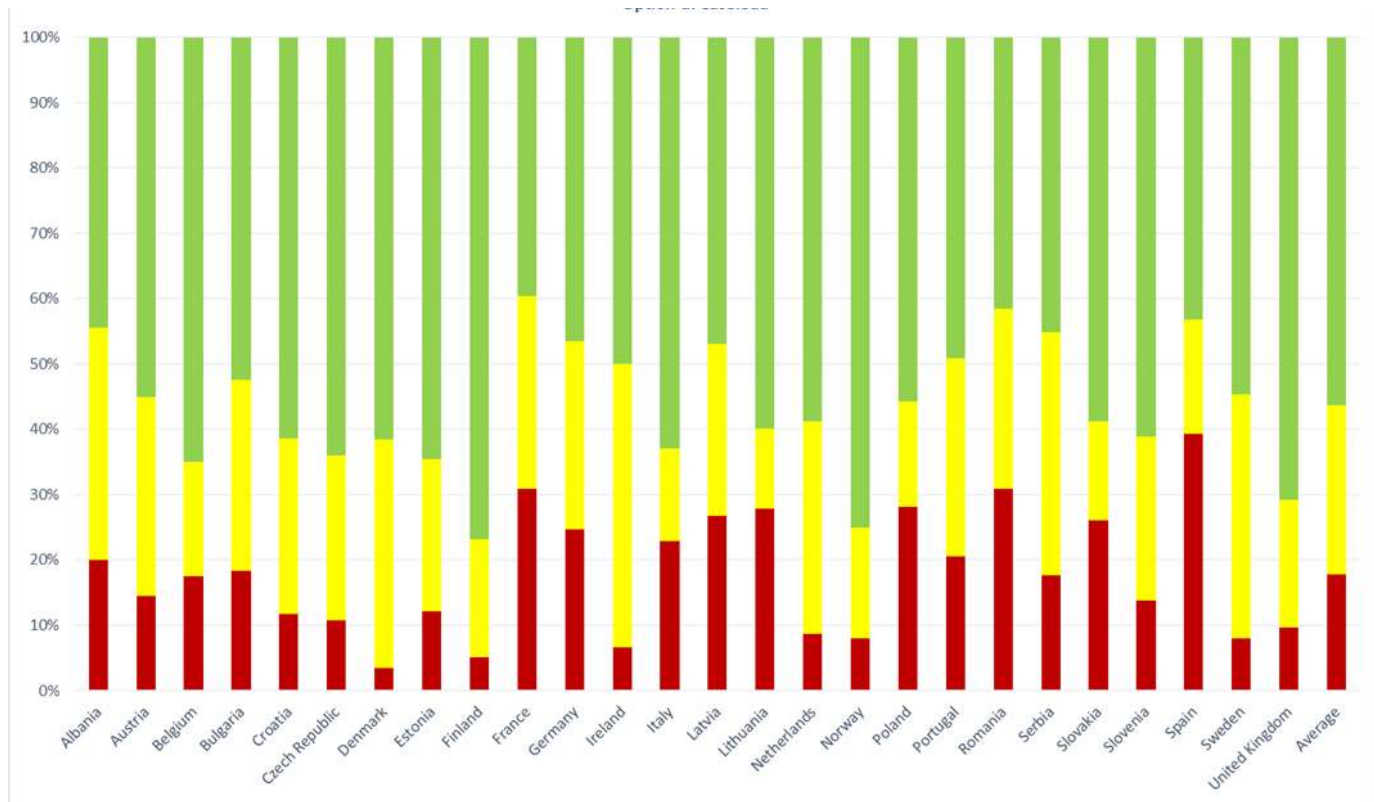
červená – súhlasím

žltá – nie som si istý

zelená – nesúhlasím

9b. Myslím si, že zmeny, ktoré sa objavili v mojich pracovných podmienkach v týchto oblastiach, priamo ovplyvnili moju nezávislosť :

Pracovná zaťaženosť sudcov

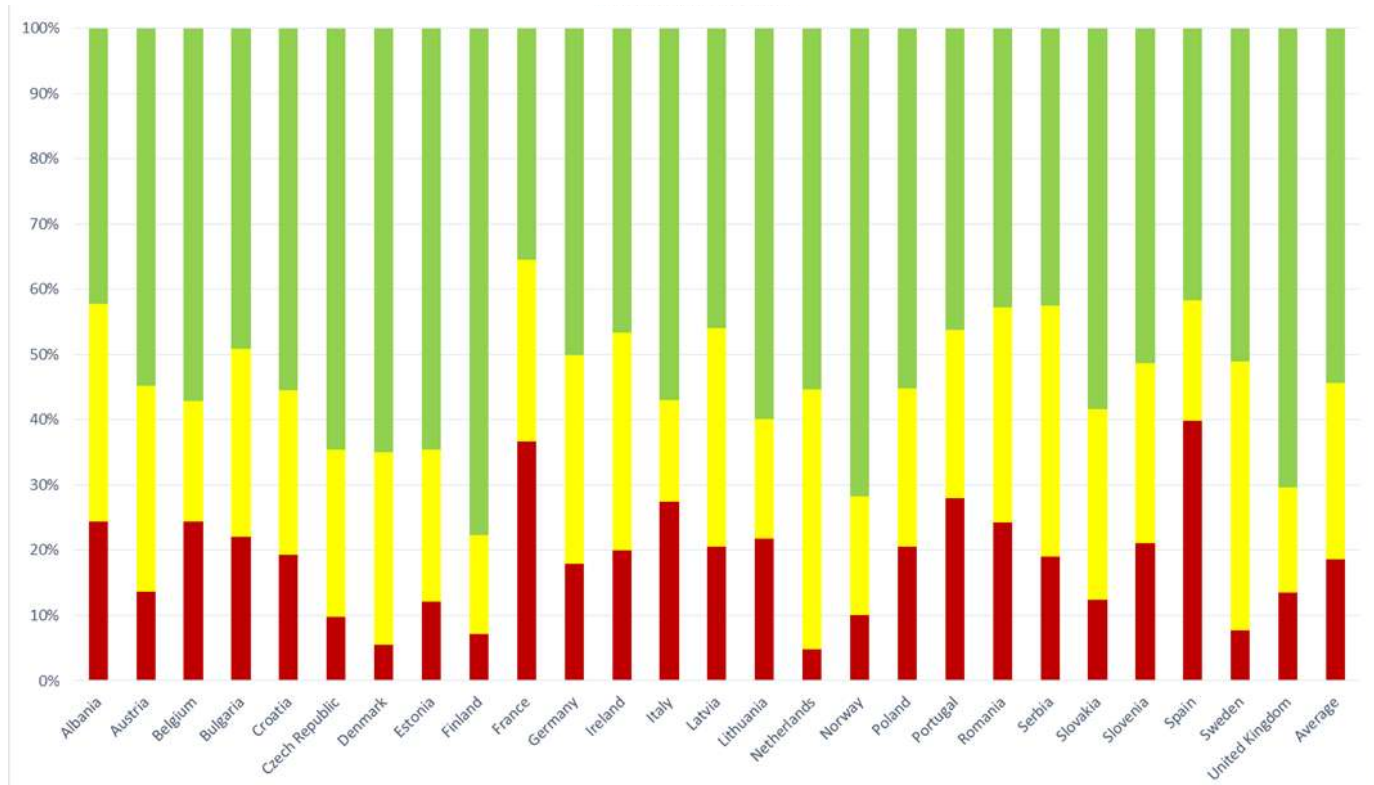
červená – súhlasím

žltá – nie som si istý

zelená – nesúhlasím

9b. Myslím si, že zmeny, ktoré sa objavili v mojich pracovných podmienkach v týchto oblastiach, priamo ovplyvnili moju nezávislosť :

Finančné zdroje súdu

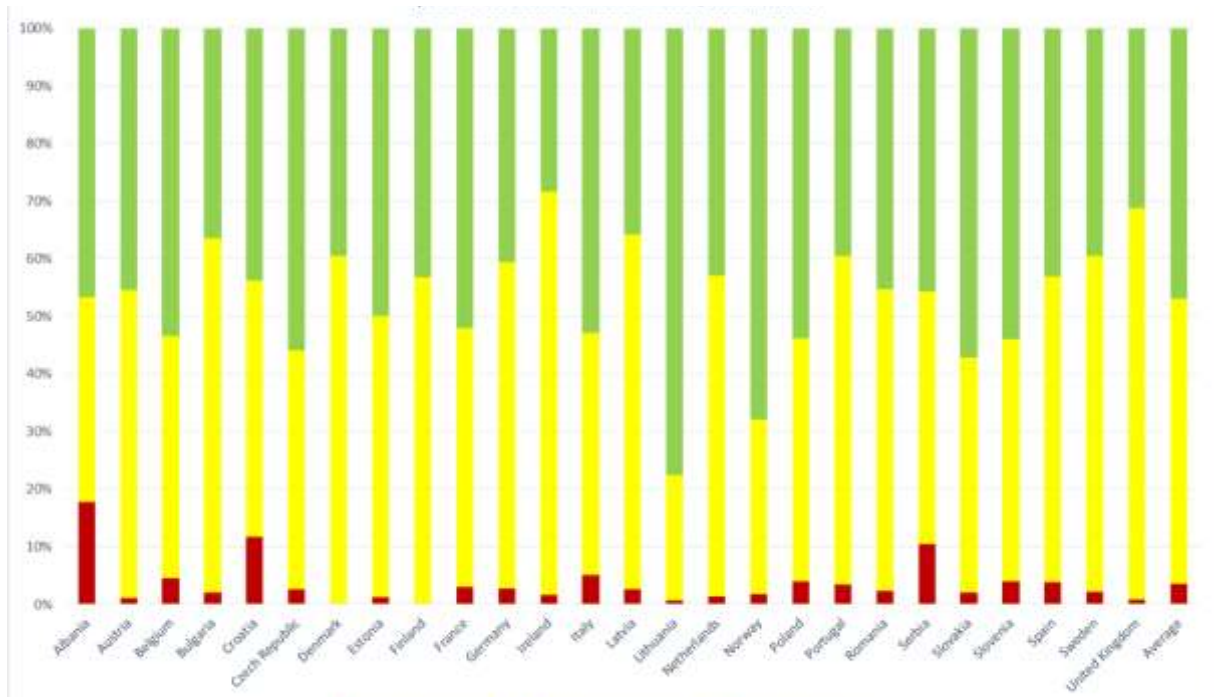
červená – súhlasím

žltá – nie som si istý

zelená – nesúhlasím

9b. Myslím si, že zmeny, ktoré sa objavili v mojich pracovných podmienkach v týchto oblastiach, priamo ovplyvnili moju nezávislosť :

Preloženie sudcu (na iný súd, do iného senátu, kolégia)

červená – súhlasím

žltá – nie som si istý

zelená – nesúhlasím

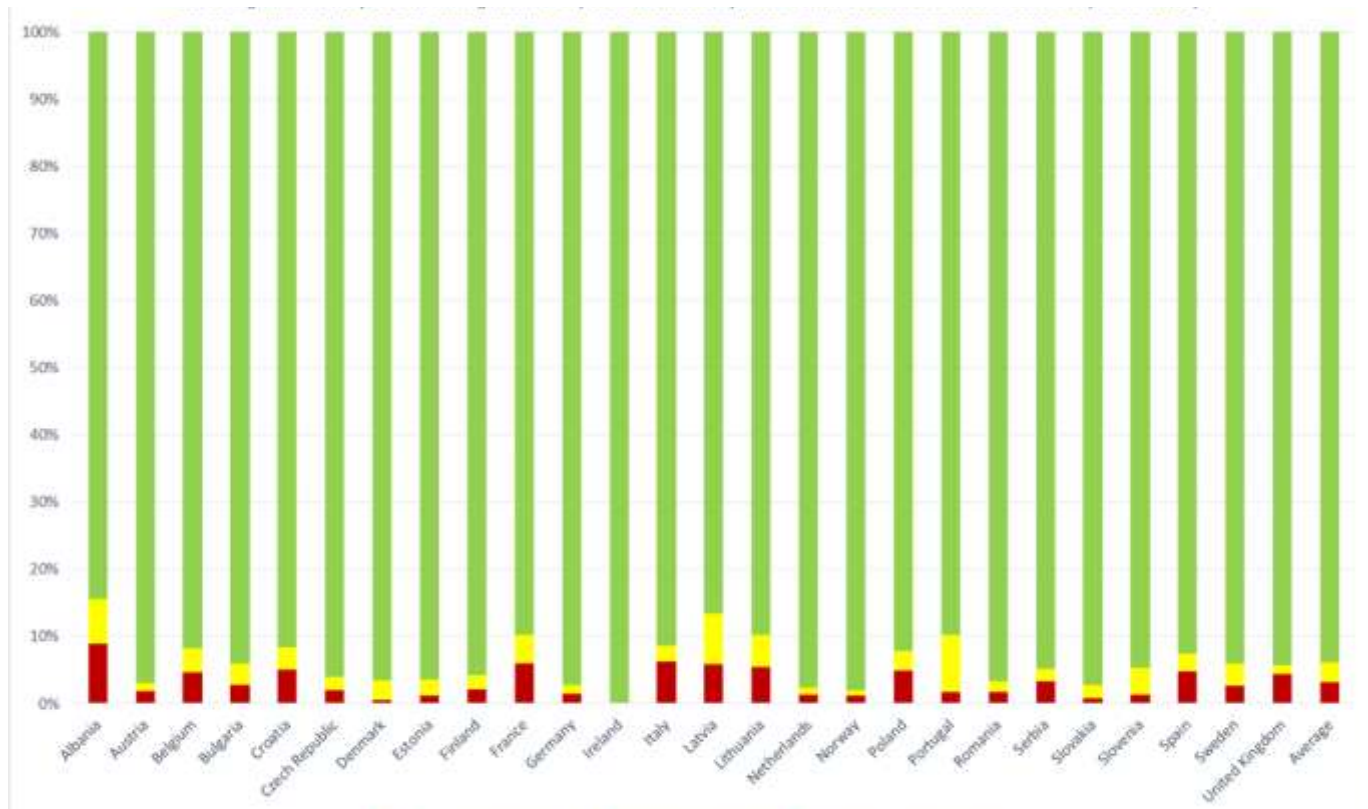
10. Slovenskí sudcovia na otázku „Myslím si, že zmeny, ktoré sa objavili v mojich pracovných podmienkach v týchto oblastiach, priamo ovplyvnili moju nezávislosť“, na prvých troch miestach uviedli:

1. pracovná zaťaženosť sudcu

2. finančné zdroje súdu

3. dôchodkový vek

11. Za posledné dva roky vyvíjalo na mňa vedenie súdu nevhodný tlak aby som rozhodoval prípady konkrétnym spôsobom

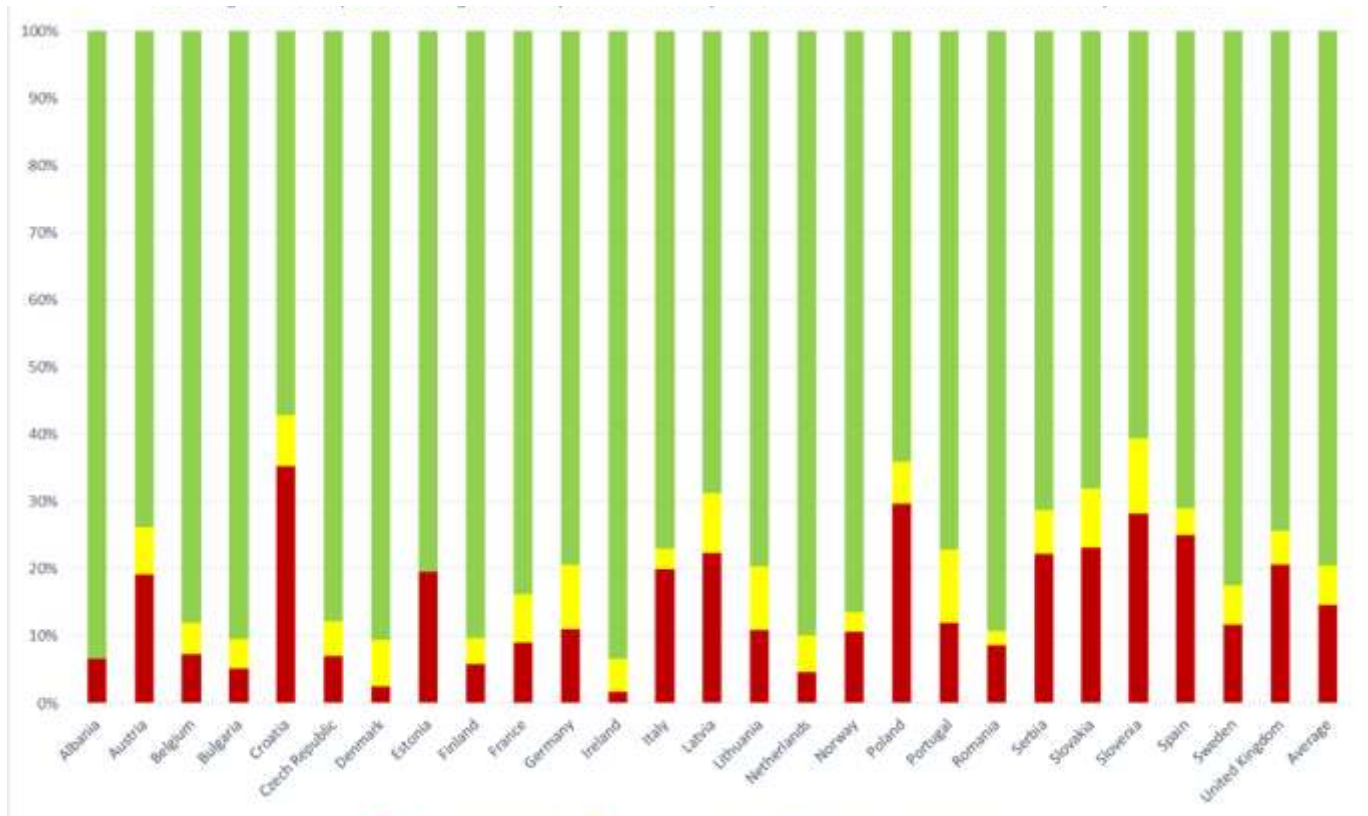

červená – súhlasím

žltá – nie som si istý

zelená – nesúhlasím

12. Za posledné dva roky vyvíjalo na mňa vedenie súdu nevhodný tlak aby som rozhodoval prípady do určitého času

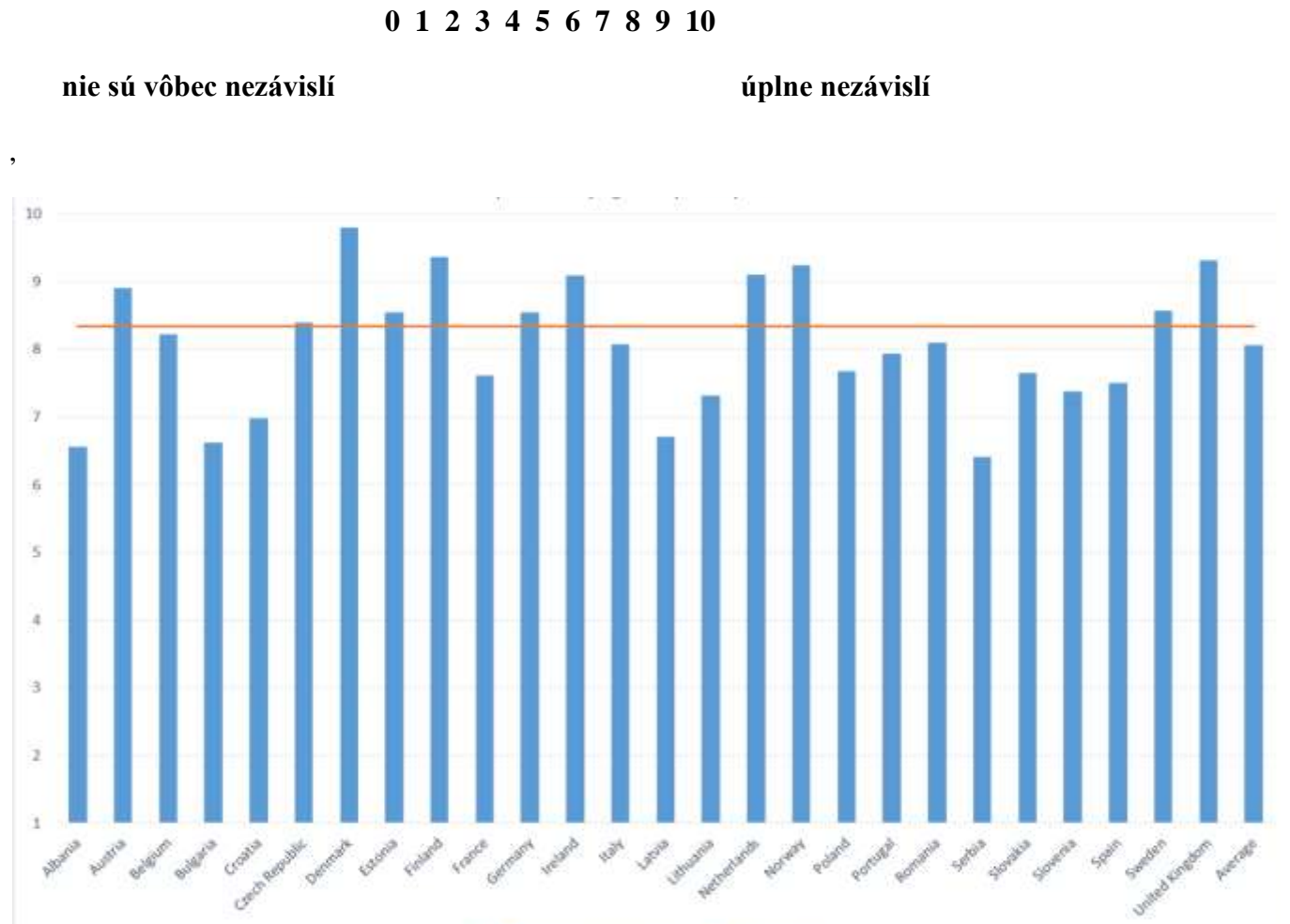
červená – súhlasím

žltá – nie som si istý

zelená – nesúhlasím

13. Na škále 0 - 10 (kde 0 znamená "vôbec nie som nezávislý" a 10, ktorá znamená "najvyšší možný stupeň nezávislosti").

Sudcovia v mojej krajine sú:

oranžová čiara znamená priemer

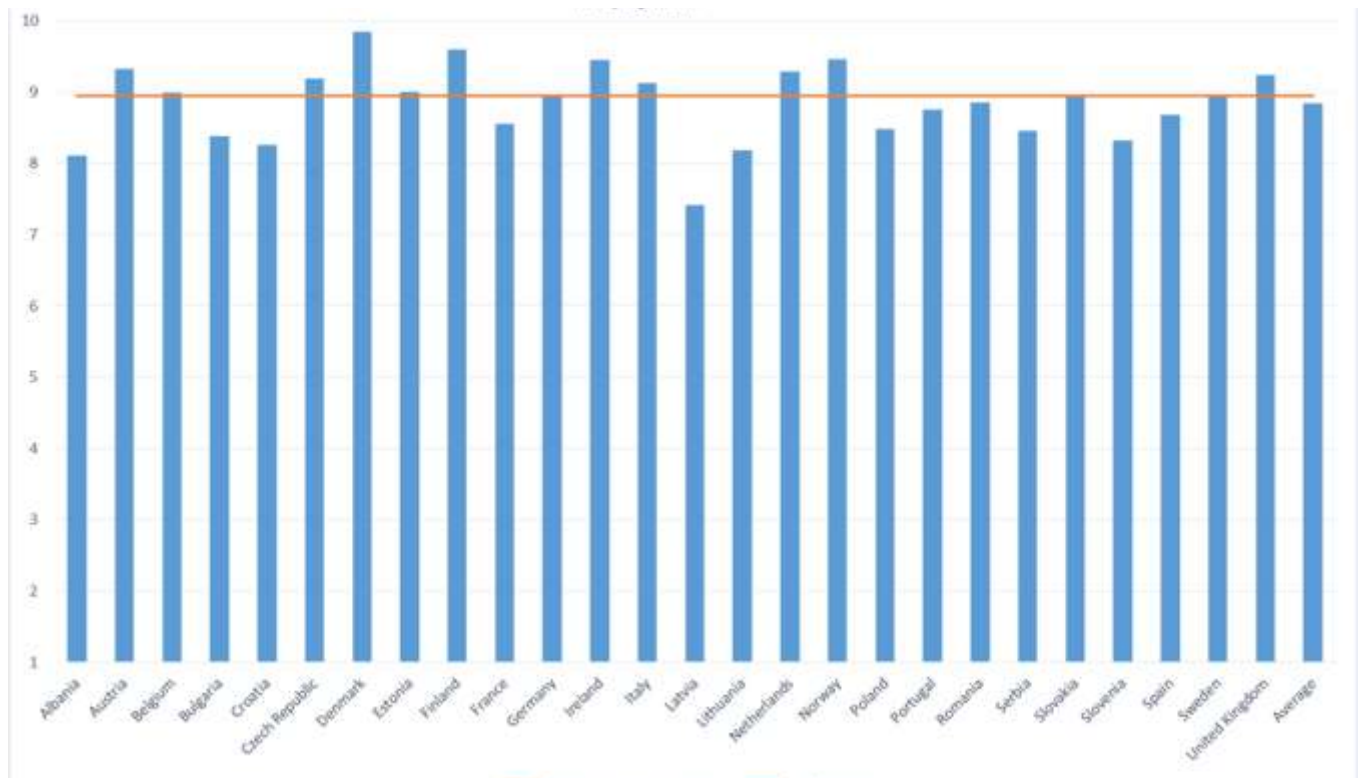
14. Na škále 0 - 10 (kde 0 znamená "vôbec nie som nezávislý" a 10, ktorá znamená "najvyšší možný stupeň nezávislosti").

Ja ako sudca

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

sa vôbec necítim nezávislý

cítim sa úplne nezávislý

oranžová čiara znamená priemer